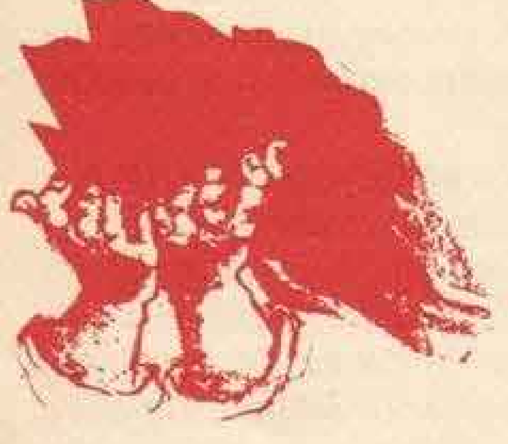
Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin aylık yayın organı
●
15 Nisan 1988
Yıl 3, Sayı 36
Fiyatı 1,- DM

SOL BİRLİK

Birlik
Mücadele
Dayanışma

1 MAYIS 1988'de İş, Ekmek Özgürlük ve Barış için

1 Mayıs işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü.

Her 1 Mayıs, dünya emekçilerinin baskı ve sömürüye karşı, işçi hakları, demokrasi ve barış için mücadele bayrağını yükselttikleri, milyonlardan oluşan emek dünyasının bir biriyle kenetlendiği, dayanışma ve kardeşliğinin güçlendiği gündür.

Bu bir Mayıs'ta da işçi ve emekçiler dünyanın dört bir yanında alanlara çıkacak, birlik, mücadele ve dayanışma geleneklerini yaşatacaklar.

Türkiye'de ise, 1 Mayıs yasaklar altında. Türkiye işçi sınıfının baskı ve sömürüye karşı dev gösterilerle sesini yükselttiği 1 Mayıs, 12 Eylül 1980'de yasak altına alınmış, işçilerin, emekçilerin özgür gösteri hakkı zincire vurulmak istenmiştir. Emeğin gösteri hakkını yasaklayan 12 Eylül'ün devamcıları emeğe yönelik azgın saldırılarını da sürdürüyorlar.

Bir yandan işçi ve emekçilerin sömürü ve sefaleti artar. ken tekelci patronların karları katlanıyor. İşçi ve emekçilerin en küçük hak istemleri ise baskı ve zulümle bastırılmak isteniyor. Hükümet ve tekelci patronlar emekçilerin elini kolunu bağlayarak emek ve halk düşmanı politikalarını daha azgın sürdürmek istiyorlar. Bu nedenle, onlar, özgür demokratik bir çalışma yaşamının, sendikal hak ve özgürlüklerin, insan haklarıve demokrasinin de düşmanıdır.

Ancak, egemen güçler ne işçi ve emekçilerin ekmek ve hak mücadelesini engelleyebildiler, ne de, işçi sınıfına 1 Mayıs'ı unutturabildirler.

Büyük NETAŞ greviyle bir kez daha ortaya çıkan işçi sınıfının mücadele geleneği, diktatörlük koşullarında tüm kısıtlamalara ve baskılara karşın harekete geçmek isteyen her kesime cesaret ve kararlılık taşıdı. Metal, deri, petro-kimya işkollarında işçiler zorlu koşullarda greve çıktılar Bir çok fabrika ve işyerinde işçiler hakları için her yolla direnişe geçtiler. Görüldü ki, işçi sınıfının mücadelesi yokedilemez, birlik, mücadele ve dayanışma ruhu baskı altında tutulamaz.

Artık, giderek daha çok emekçi hakları için harekete geçiyor, ekmek ve özgürlük istemini yükseltiyor. Geçtiğimiz ay Türk-İş'in ülke çapındaki yemek boykotuna aktif bir destek veren işçiler, Sakarya ve Adana mitinglerinde de binlerce kişilik katılımla seslerini duyurdular. Mitinglerde işçilerin yükselttiği "fiyatlara değil ücretlere zam", "çağdaş demokrasi istiyoruz", "İşçiler el ele genel greve" sloganları, emekçilerin işçi hakları ve demokrasi için mücadelede kararlı olduğunu gösteriyordu.

8 saatlik iş günü için mücadeleye çıkan işçilerin 1 Mayıs sının üzerinden yüz yılı aşkın bir zaman geçti. Türkiye'de işçiler artan baskı ve sömürü koşullarında özgür toplusözleşme yürütmek için, grev hakkını eksiksiz kullanmak için mücadele ediyor. 1980' den bu yana ücretleri, sosyal hakları daha da yağmalanan işçiler, Özal hükümetinin işçi haklarına yönelik yeni saldırılarını durdurabilmek için, enflasyon ve hayat pahalılığına karşı ücret artışı için direniyor.

Türkiye işçi sınıfı 1 Mayıs 1988'i bu koşullarda karşılıyor.

Devamı 7. sayfada

Irak Kürdistanı'na karşı kimyasal silah

16 Mart günü, Saddam rejimince Irak Kürdistanı'na yöneltilen kanlı bir saldırıyla büyük bir katliam yaşandı. Kimyasal silahların kullanıldığı, Irak Kürdistanı'na yönelik bu saldırı sonucunda 5 bin kişi yaşamını yitirdi, 8 bin kişi de yaralandı.

Saddam rejiminin Irak Kürdistanı'ndaki sistemli saldırılarının bir parçası olan bu katliam, dünya kamuoyunda da nefretle karşılandı ve protesto edildi.

Konuyla ilgili yazımızı 5. sayfada bulabilirsiniz.

DEMOKRASİ KAZANACAK

"Biz tüketmezsek hiç üretmeyiz"

Artan hayat pahalılığı üst üste gelen zamlar yaşam koşullarını öylesine geriletti, emekçiler sürekli gerileyen gerçek ücretlerin toplusözleşmelerde artırılması yönündeki çabaların sonuç vermemesi halinde başvuracakları yolu bu cümleyle ifade ettiler. Türk İş'in Sakarya ve Adana mitinglerinde yer alan bu pankartın hemen yanındaki "sözde demokrasiye hayır, çağdaş demokrasi istiyoruz" sözüyle de emekçiler, ekmek ile hak arasındaki kopmaz bağı, ekmek için demokrasi istemini somut bir biçimde dile getirdiler.

Artık, toplum yaşamında hiç bir alan yok ki, insanlar sorunlarını demokrasisizlik ile bağlamasınlar, demokrasi istemini haykırmasınlar.

Nitekim, film sanatçıları ve kültür adamları da, uluslararası bir şenlik olan İstanbul Sinema Günleri'nde 5 filmin sansüre uğraması üzerine dayanamadılar ve haklı olarak sokağa çıktılar. Doğal ki, onlar tonlarca kitabın odun yakar gibi fırınlarda yakıldığı bir ülkede aydın olmanın gerektirdiği bir sorumlulukla davrandılar, ve özgür bir kültür sanat yaşamı özlemini dile getirdiler.

Bu ülkeye demokrasi ekmek kadar, su kadar gerekli. 12 Eylül'ün toplumun tüm alanlarında yarattığı korkunç tahribatın giderilmesinin, ülkenin kaderinin işbirlikçilerin elinden alınabilmesinin yolunu açabilmek içinde bundan başka da bir yol yoktur.

Şimdiki durumda, bir yanda "çağ atlıyoruz" deyip çağ dışı yasakların devamcısı ve uygulayıcısı güçler, diğer yanda bu demokrasi düşmanlarına karşı çağdaş bir demokrasiyi savunan güçler yer alıyor. Demokrasi düşmanları yasakçı, baskıcı zihniyetlerini ancak yalan demogojiye başvurarak savunabiliyorlar. 1 Mayıs'ı yasak altında tutmak için anti komünist gerekçelere başvurmak, diliyle, kültürüyle, gelenekleriyle koskoca birhalkı, Kürt halkını yok saymak, 21. yüzyıla dayandığımız

Devamı 7. sayfada

SAKARYA ve ADANA'DA İŞÇİLERİN YIĞINSAL GÖSTERİLERİ

Türk İş Başkanlar Kurulu tarafından kararlaştırılan, işçilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve çalışma yaşamında sendikaların istediği yönde değişiklikler yapılması amaçlı eylemlere Türk-İş ve diğer sendikalara üye işçiler geniş destek veriyorlar. Ve Mart'taki ülke çapındaki yemek boykotu eyleminin ardından, Türk-İş'in Sakarya ve Adana mitinglerine binlerce işçi katıldı.

Sakarya mitinginde, "Sözde demokrasiye hayır, çağdaş demokrasi istiyoruz", "Fiyata değil ücrete zam istiyoruz", "Biz tüketmezsek hiç üretmeyiz", yazılı pankartlar taşıyan işçiler "İşçiler el ele genel greve", "Ozal istifa" diye haykırdılar. Hayat pahalı-

Devamı 7. sayfada

EBU CİHAD KATLEDİLDİ

Filistin halkının seçkin evladı, Filistin kurtuluş hareketinin kurucularından, FKÖ yöneticisi Ebu Cihad İsrail siyonistlerince katledildi
(Yazısı 6. Sayfada)

Sovyetler Birliği'nin Ermenistan ve Azerbeycan Cumhuriyetlerinde gelişen olaylar bir süredir dünya kamuoyunun ilgisini topluyor. Konuyla ilgili, "Karabağ Sorunu ve Gerçekler" başlıklı yazımızı 4. sayfada bulabilirsiniz.

Afganistan ile Pakistan Arasında Tarihsel Anlaşma İmzaladı

■ **15 Mayıstan itibaren 9 ay içinde Sovyet askeri birlikleri Afganistan'dan geri çekilecek**

Altı yıldır süren görüşmelerden sonra Afganistan ve Pakistan arasında ilişkileri düzenleyen anlaşma 14 Nisan'da Cenevre'de imzalandı. Birleşmiş Milletler sarayında yapılan imza törenine, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar da katılarak bir konuşma yaptı. Anlaşmayı tarihsel bir anlaşma olarak niteleyen Cuellar, bölgesel sorunların çözümünde varılan noktaya büyük değer biçti. Anlaşmayı Afganistan ve Pakistan dışişleri bakanları imzalarken, garantör devletler olarak ABD Dışişleri Bakanı *Shultz* ile SSCB Dışişleri Bakanı *Şevardnadze* de imzaladılar.

Bilindiği gibi 1988 yılı başlarında SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri *Mihail Gorbaçov*, Afganistan ile Pakistan arasına bir anlaşma sağlanırsa, Sovyet askeri birliklerinin geri çekilebileceğini açıklamıştı. Bu gelişmenin ardından, B Marabolucusu, Diego Cordovez Şubat ayında anlaşmanın imzalanabilmesi için önemli pek çok belgenin hazır olduğunu açıkladı. Bu koşullarda Mart ayı başlarında Cenevre'de başlayan Afganistan-Pakistan görüşmelerinde Pakistan'ın tutumu nedeniyle çıkmaza girildi. Pakistan, anlaşma sağlanabilmesi için Afganistan'da yeni bir hükümetin kurulması koşulunu dayattı. Afganistan tarafından *"içişlerine karışma"* olak nitelenen bu tutum görüşmelerin kesilmesine neden oldu. Ancak Gorbaçov' un herşeye rağmen askeri birlikleri geri çekeceklerini açıklaması ve Cordovez'in yapıcı arabuluculuğu ile görüşmeler yeniden başladı. Nitekim Nisan ayının ilk haftalarında Diego Cordovez anlaşmanın imzaya hazır oldu-

Devamı 7. sayfada

Türkiye'de İnsan Hakları Sorununda Yeni Görüntüler

o Kızlık muayenesi yapılıyor

o Kitaplar toplatılıyor

o Filmler yasaklanıyor

İlerici sol güçler ısrarla, bu ülkede demokrasi olmadığını, ülkenin çağdışı yöntemlerle yönetildiğini, baskı ve zulüm sürdüğünü, açlık ve sefaletin arttığını, toplumun her alanında bir kültürsüzleştirme politikası yürütüldüğünü söylüyorlar. Bu konuda o ka. dar çarpıcı örnekler gelişiyor ki, Türkiye'de insan haklarının

Devamı 7. sayfada

Bugünkü Militarizmin Nükleer Boyutu

İnsanlığın 20. yuzyılın sonunda karşılaştığı sorunlar çok yönlü ve ağırdır. Ancak yine de bu sorunların en keskini, barış ve savaş, ya da somut formüle edersek militarizmin dizginlenmesidir.

Tarihte hiç bir zaman savaş hazırlıkları bu ölçüde ve bu yoğunlukta yürütülmemiştir. Barış zamanında, hiç bir zaman bu kadar insan silah altına alınmamış, askeri harcamalar bu boyutlara ulaşmamıştır. Ve politika hiç bu derecede askeri düşünceye tabi olmamıştır. Silahlanma ekonomide, bilimde, ideolojide ve kültürde hiç bir zaman bu derecede önemli bir rol oynamamıştır. Her şeyden önce son bir kaç on yılda toplumsal yaşamın militaristleşmesi eğiliminin sürekli güçlenmesi endişe vericidir. Bu eğilim kısa aralarla zayıflamakla birlikte, genel yönelimi ve dinamiği değişmemiştir.

Militarizm günümüzde her zamankinden daha fazla toplumsal yaşama girdi ve barış zamanlarında örneği olmayan bir etki kazandı. Bu açık çelişkinin doğaldır ki bir açıklaması vardır. Her ne kadar insanlar Hiroşima ve Nagazaki trajedisinden dehşete düşerek, savaş ve barış üzerine bakış açılarını değiştirmeye başladılarsa da, yine de bu dönüşümün gücü hemen bilince çıkmadı. Bunun nedeni bir ölçüde, tarihin en kanlı ve en yıkıcı savaşının sonuçlarında yatmaktadır. Bu savaş bir çok sarsıntı ve korkuları da birlikte getirmişti. Yüzbinlerce yaşamı alıp götüren kanlı savaşlar, Stalingrad, Varşova ve Dresden gibi daha yüzlerce kentin yıkılması, milyonlarca insanın sistematik olarak öldürüldüğü dehşet verici faşist ölüm kampları. Bu nedenlerle ilk atam bombasının atılmasının gerçek anlamı o zaman açık değildi. Çünkü insanlık aylarca tarihteki bu son savaşın bitmesi umuduyla yaşadı ve BM'lerin böyle bir felaketin yinelenmesini önleyeceği umudunu taşıdı.

Ama bu umutların kaybolmaya başlamasıyla birlikte atom silahının şimdiye kadar olan görüşleri kuşkuya düşürdüğü bir çok kişi tarafından farkedilemedi. Politikacılar, askeri güce başvurmanın ve askeri güç tehdidinin, politikanın kabul edilebilir bir aracı olduğu yolundaki eski düşüncelere sıkı sıkıya sarıldılar. ABD'de ve diğer Batılı ülkelerde tüm savşa sonrası tarihi, militarist düşünceyi yeni gerekçelerle "değiştirerek" doldurma denemeleridir.

Nükleer silahların korkunç yıkım gücü, onların kullanılmasını otomatik olarak engeller şeklinde bir görüş kabul görüyor. Bu görüşe göre, nükleer silahın büyük gücü dikkatli bir davranışa yol açmakta ve böylelikle konvansiyonel silahların kullanıldığı tehlikeli bölgesel çatışmaların önlenmesine yardım etmektedir denilmektedir. Öyleyse deniyor nükleer silah kötü değil, bir lütuftur. 40 yıldan fazla bir süredir savaşsız yaşandıysa, nükleer silahlara teşekkür etmeliyiz.

Acaba gerçekten 40 yıldır "büyük" bir savaş olmamasını nükleer silahlara mı borçluyuz? Tarihte bu korkunç yıkım gücünden korkunun belirli bir rol oynadığı, düşünülebilir. Ama bu korkunun barış için güvenilebilir ya da sonsuz bir güvence olduğu kabul edilemez. Tarih bize, hükümetlerin, devlet adamlarının ve politikacıların her zaman yüksek düzeyde bir sağduyuya, gerçekçi bir tutuma ve basiretli bir yeteneğe sahip olmadıklarını göstermiştir. Nükleer savaş 40 yıldır hükümetlerin hikmetiyle değil, daha çok toplumun bu tavırlara direnişiyle ve basit rastlantılarla engellenebildi. 1962 yılındaki Karayip bunalımının bir felakete yol açmasını ne önleyebilirdi? Rastlantılar bir güvence sayılabilirler mi?

Bizi harekete geçiren şey, her şeyden önce gelecek 40 yılda ve daha sonraki 40 yılda nasıl savaşsız yaşayacağımızdır. Gelecek planlarını sadece geçmişte bir felaket olmadığı gerçeğine temellendiremeyiz. Yaşlı ve hasta bir insan düşünün ve o doktora gitmek istemediğini şöyle açıklıyor: "70 yıldır doktora gitmeden yaşadım ve bir kere bile ölmedim. Gelecek 70 yılda da böyle yaşayacağım." Kuşkusuz yaşlı bir adamın kaderi başka, politika başkadır. Ama gerçekten büyük bir fark var mıdır? Bugün politikada da birçok kronik, eskinin koşullandırdığı hastalıklar vardır: Eskimiş ilkeler, bir çok ülkede politik düşüncenin "katılaşmış" kulalları, silah yarışının ve militarizmin kanser tümürleri.

Günümüzün trajedisi şudur: "Nükleer yıkım" mekanizması mükemmel örgütlenmiştir. Ama bu mekanizma, arızalı bir bilgisayarla, bir askerin yanlışı ile veya kendi kontrolünü kaybetmiş bir politikacı tarafından devreye sokulabilir.

Başka bir yanlış düşünce de, nükleer silahların belli bir derecede konvansiyonel silah yarışını frenlediğidir, onları "değersizleştirdiği"'dir. Nükleer silahların ortadan kaldırılması, diğer alanlardaki silah yarışını büyük ölçüde keskinleştirecektir deniliyor. Bu teze katılınamaz. Çünkü ilk olarak, nükleer silahların ortaya çıkması, nükleer olmayan silah yarışını kesinlikle durduramamıştır. Tersine arttırmıştır. İkinci olarak, günden güne nükleer ve konvansiyonel silahlar arasına bir sınır koymak, giderek daha kuşkulu hale gelmektedir. Bir diğer yanlış düşünce de, nükleer silahlanma ile büyük paraların tasarruf edilebileceğidir. Çünkü konvansiyonel silahlanma daha çok harcama gerektirmektedir.

Konvansiyonel silahların ve silahlı kuvvetlerin pahalı olduğu doğrudur. ABD askeri bütçesinin %20'sini nükleer silahlara, geri kalanını da konvansiyonel silahlara harcamaktadır. Ama nükleer silahlar, konvansiyonel silahlardaki yarışı durdurmadı. Tersine keskinleştirdi. Çünkü zincirleme bir reaksiyon ortaya çıkardı.

Bundan dolayı nükleer silah yarışını durdurmak toplumu militarizmden kurtarmak sorununun anahtarıdır.

Militarizm kapitalizm tarafından yaratıldı ve yeniden üretildi. O kapitalist toplumda ve uluslararası alanda kendi sınıfsal işlevini görmektedir. Basit bir şekilde militarizm eşittir kapitalizmdir demek, militarizme karşı etkili bir mücadele yolunda bizi bir adım bile öteye götürmez. Çünkü bu eşitlemenin sonucu bizi, sosyalizmin dünya çapında zaferinden sonra militarizm ve savaş tehlikesi ortadan kaldırılabilir düşüncesine götürür.

Bugün militarizm daha da karmaşık bir sorun haline geldi. Kurumları ve diğer bir çok toplumsal görünümleriyle birlikte politik güç ve militarizmin varoluşu ve karakteri sınıfsal bağlamdadır. Ve belirli bir bağımsızlık kazanabilmektedir. Bugün militarizmin bu göreceli bağımsızlığı özellikle belirgindir. Militarizm sadece ekonomik ve "kurumsal" bir güç değildir. O aynı zamanda egemen sınıfın gruplaşmalarından oluşmuş bir politik güçtür. Burda sadece askersel sanayi kompleksi sözkonusu değildir. Militarizm politik olarak aşırı sağda durur ve geçmişi tekrar geri getirebilmek için de hiç bir zaman umudunu yitirmez.

Kapitalizm ilkesel olarak militarizm varolmadan varolabilir mi? Bu soruya hemen olumsuz yanıt verilemez. Şöyle düşünelim: 500 yıl önce sömürge imparatorluğunun parçalanması umutsuz gibi gözükmüyor muydu?

Bugün kapitalizm militarizmden gönüllü olarak vazgeçmez. Bununla birlikte ekonomik ve politik gerçeklere uygun bir baskı uygulanırsa, toplumun geniş katmanları direnirse, sosyalist ülkeler akıllı bir politika ile emperyalizmi "oyunun kurallarına" uymaya zorlarsa gerçek bir umut vardır.

(Bu yazı G.A.Arbatov'un "Militarizm ve Günümüz Toplumu" başlıklı yazısından derlenmiştir.)

HASAN ŞERİF (TSİP)

By-Pass

Günlük basın, zamlardan bunalıp gazete fiyatlarını artırdığı gün Özal gazete kağıdı fiyatlarını artırdı. Durum oldukça ilginç ve Özal'ın sürekli zam politikası içinde özel bir anlamı var. Basını susturmak için alınmış politik kararın ekonomik çökertme yöntemiyle uygulanmasından başka bir şey değil bu.

Evet ama, basın patronlarının en büyüğü Erol Simavi (Hürriyet Gazetesi sahibi) büyük yankı yaratan bir tepkiyle Özal'ı basın düşmanı ilan etti ve ondaki basın düşmanlığını, Başbakan'ın bir süre önce Amerika'da geçirdiği By-Pass ameliyatına bağladı! Bu ameliyatı geçiren başka örnekler de veren Erol Simavi, iddiasını "bilimsel kanıtlarla" desteklemek için ünlü kalp cerrahlarının görüşlerini de aktardı. By-Pass ameliyatı sırasında insan beyni 15-20 dakika oksijensiz kalıyor, bunun sonucu olarak da hastada bazı davranış bozuklukları ortaya çıkıyormuş. Ünlü işadamları Kadir Has, Rahmi Koç ve Sabancı da By-Pass ameliyatı sonucu davranış bozukluklarına düçar olan hastalardanmış!

Olup biteni By-Pass ameliyatı ile açıklayan formülün Türkiye'de ilgi ve heyecan uyandırıp destek bulması oldukça ilginç bir durumu yansıtıyor. Grev, gösteri, yürüyüş, miting gibi muhalefet biçimleri "tukaka" edilirken, Erol Simavi'nin "bilimsel açıklaması" pek çok kişiyi tatmin ediyor. Bu demektir ki, 12 Eylül'den bu yana toplum olarak çektiğimiz bunca sıkıntıların temelinde yatan ne şu, ne de budur; By-Pass denen bir ameliyattır! Türkiye'nin en büyük ve öteki bütün büyükleri de katlayan iki holdingini yönetenler de By-Pass ameliyatı olduklarına göre, işçilerin, çalışan yoksul halk kitlelerinin sekiz yıldır çektikleri ekonomik sıkıntıların ve aynı döneme damgasını vuran siyasal baskıların sebebi anlaşılmış olmaktadır!

Egemen tarih kültürü de bu tür açıklamalara yatkın bulunduğuna göre, Simavi'nin tepkisini anlamakta ve bunu neden böyle ifade ettiğini kavramakta zorluk çekmiyoruz. Kendisi bir kâğıt patronu olduğuna göre, kâğıt zammından "duygulanmış"; başka ürünlere her gün zam gelir ve ücret gelirleri her sene biraz daha gerilerken duygulanmak, her halde ülkenin en büyük basın patronuna düşmezdi!

Acaba öyle midir? Yani halkımızın çektiği sıkıntıların ve uğradığı baskıların sebebi By-Pass mıdır? Özal'daki **basın düşmanlığı** acaba onun demokrasi düşmanlığından, okumayan bir toplum yaratmaya dönük genel kültür politikasından, basını kendi amigosu olarak görmeye alışmışken şimdi aynı desteği aynı ölçüde alamamanın verdiği kudurganlıktan olamaz mı?

Erol Simavi'nin de mensubu bulunduğu sınıfın has adamı Özal'ın, herkesi her durumda hoşnut kılması beklenemezdi. Nitekim Simavi, milyarlarca borca batan bir gazete patronunun mali bakımdan kurtarılmasını rica ettiği Özal'dan red cevabı alınca donup kaldığını kendisi itiraf etmekte, Özal'la probleminin, kâğıt zammından önceye, kendi sınıfının iç ilişkilerine dayandığını, ama demokrasi gibi, temel ekonomik politikalar gibi nedenlere dayanmadığını itiraf etmektedir.

Elbette başından beri Özal'ı desteklemiş bir basın patronunun, kendi şahsi çıkarlarından hareketle de olsa tepki göstermesinde olumsuz bir yan yoktur. Hiç yoktan iyidir. Tepkisini, basını "1. kuvvet" ilan ederek noktaladığına göre, gerisi gelecek demektir ya da gelmek zorundadır. Peki ya "2. kuvvet" kim olacaktır? Yoksa bu, Simavi'nin ima ettiği ve bu gazetenin izleyegeldiği tutumdan da anlaşıldığı gibi "ara rejim güçleri" midir? Simavi'nin kafasındaki muhalefet modeline göre halk "kaçınçı kuvvet"tir?

Türkiye'yi yönetenler, deliler, By-Pass ameliyatı oldukları için akıl ve izandan yoksun kalmış hastalar değildir. Türkiye'de, ne yaptığını bilen bir rejim hüküm sürüyor, ama bu arada kendi sınıfından birilerinin nasırına da basıyor. Bu ayağına basılanların sorunudur! Halkın sorunu çok daha başkadır. Halkın öfkesi rejimedir ve halk By-Pass ameliyatı olmadan da öfke duyabilmektedir! Türkiye'nin durumu By-Pass'la örtülemeyecek kadar apaçık ortadadır.

Geleneksel Paskalya yürüyüşleri yapıldı

Nisan ayı başında F. Almanya'nın bir çok bölgesinde ve Avrupa'nın çeşitli bölgelerinde Paskalya tatilinin üç gününde "Oster yürüyüşleri" gerçekleştirildi.

F.Almanya'da bu yıl toplam 225 binin üzerinde barışseverin katıldığı Oster yürüyüşleri, barış hareketi için artık bir gelenek haline gelmiş bulunuyor.

Geleneksel Oster yürüyüşlerinin ilki 1958 yılında İngiltere'de gerçekleşti. Barışseverler Aldermaston füze üssünne yapılan yürüyüşle nükleer silahlara karşı protestolarını dile getiriyordu. 4 Nisan 1958 günü 10 bin barışseverin Aldermaston füze üssüne yürümelerinden bu yana tam 30 yıl geçmiş bulunuyor.

Bu süre içinde F.Almanya'da yapılan Oster yürüyüşlerinin de görkemli bir geçmişi vardır. F.Almanya'da ilk Oster yürüyüşü 1961 yılında gerçekleştirildi. Hamburg'tan Bergenhohe'deki füze talim meydanına yapılan bu ilk yürüyüşe, kötü hava koşullarına ve polisin engellemelerine rağmen bin barış savaşçısı katıldı. Çok çeşitli politik güçlerin —sosyal demokratlardan, hristiyanlardan komünistlere kadar— birlikte hareket ettiği bu yürüyüşün sloganları "Varolmak veya yokolmak" ve "Bombayı hoşgörün" idi. Daha sonraki sene oluşturulan "Nükleer Silahlar Karşıtları Merkezi Ostermarsch Komitesi" 1961'den sonra yapılan yürüyüşleri örgütlenmesi görevini aldı. Bu Komite açıkladığı bildiride, Doğu ve Batı ülkelerini askeri alanda atom enerjisi kullanmaktan vazgeçmeye çağırıyordu. F.Alman Cumhuriyeti hükümetine de nükleer silahlardan vazgeçtiğini açıklaması için çağrı yapıyor ve böylece örnek bir girişimde bulunmasını talep ediyordu.

Oster yürüyüşleri, F.Almanya'da büyük bir ilgi gördü ve 1962 Oster Yürüyüşüne 23 binin üzerinde insan katıldı.

Bilindiği gibi bu dönem dünyada soğuk savaş rüzgarlarının hâlâ çok keskin estiği, F.Almanya'da revanşist Adenaur hükümetinin işbaşında olduğu bir dönemdi. Adenaur hükümeti, 2. Dünya Savaşı sonrasındaki gerçekleri kabullenmek istemiyor, Demokratik Almanya Cumhuriyeti ve doğu bölgelerinin kurtarılmasından söz ediyordu. Nükleer silahlanmaya yönelen Adenaur hükümetinin bu politikasına daha çok parlamento dışından muhalefet yükseldi. "Silahsızlanma İçin Kampanya" adı altında birleşen tanınmış yazarlar, sanatçılar, bilim adamları, din adamları, demokratik kitle örgütleri, sendikalar ve o zaman yasak altında bulunan KDP barış hareketinin destekleyicisi ve yürütücü gücü idiler.

Giderek artan bir ilgi görmeye başlayan Oster yürüyüşleri güçlenerek 1968 yılına kadar sürdü. 1968'de yapılan yürüyüşe 300 binin üzerinde insan katıldı. Bu tarihten sonra, dünya yumuşama sürecinin başlamasıyla birlikte Oster yürüyüşlerine 1982 yılına kadar ara verildi. 1979 yılı sonunda NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni nükleer füzeler yerleştirmeye karar vermesi üzerine gelişen barış hareketi, "Ostermarsch" hareketini yeniden canlandıracak Oster yürüyüşleri 1982'den itibaren yeniden başladı.

1988 Oster yürüyüşünün ana belgisi "Kitlesel kırım silahlarından arındırılmış bir dünya için!" idi. Barış hareketi, INF Anlaşması ile açılan silahsızlanma yolunu yeniden kapamak isteyenlere bu Oster yürüyüşü ile gerekli cevabı vermiş oldu.

1988 Oster yürüyüşleri, barış hareketinin duyarlılığını koruduğunu, gerçek bir silahsızlanma için savaşımı sürdürmeye kararlı olduğunu gösterdi. Barış için mücadelenin boşuna olmadığını, tarihte ilk defa doğuda ve batıda nükleer füzelerin bir kısmının yokedilmesi aşamasına gelindiğini belirten barış hareketi sözcüleri, artık adım adım nükleer silahlardan arındırılmış bir dünyaya doğru yürünmesi gerektiğini vurguladı.

Bu nedenle nükleer füzelerin "modernize" edilmesine, SDI projesine, Paris ve Bonn arasında başlatılan askeri işbirliğine karşı mücadelesinin süreceğini, silahlanmayı yeniden tırmandırmak isteyen her girişime karşı mücadelenin durmayacağını gösterdi.

Geçen Oster yürüyüşlerinden farklı olarak, bu yıl daha çok nükleer tehlikenin, savaş tehlikesinin odak noktaları yürüyüşlerin başladığı veya son bulduğu yerler oldu. Füze üsleri, zehirli gaz depoları, askeri havaalanları vs. miting yerleri olarak seçildi.

F.Almanya'nın kuzeyinden güneyine kadar her yerde barış hareketi 3 gün boyunca silahsızlanma sürecinin durdurulmaması için taleplerini dile getirdi.

Zam ve zulüm bütçesi kabul edildi

Türkiye Büyük Millet Meclisi, 1988 mali yılı bütçe görüşmelerinde "ilginç" tartışmalara sahne oldu. Muhalefet liderlerinin sönük eleştirilerini tam bir vurdumduymazlıkla dinleyen Özal, "Biz Meclis'e gelmesek de bunların ne söyleyeceğini biliyorduk" diyerek, "rakipsiz" olduğunu bir kez daha tekrarladı.

Bütçeyi "borç defteri" olarak niteleyen İnönü, 1988 bütçesini ciddiye almanın mümkün olmadığını, artan dış borçların dış politikada baskı unsuru olarak kullanılmasından kaygı duyduklarını söyledi.

Nüfusun yüzde 80'inin gelirin yüzde 49'unu, yüzde 20'sinin ise yazde 56'sını aldığı gerçeğini vurgulayan, "Kore Modeli"-nin Hitler ve Mussolini tarafından denendiğini ve onların da demokrat olmadığını söyleyen Demirel de Özal'a karşı muhalefetini gösterdi.

Bilindiği gibi 4 Şubat kararları ve uygulamaya konulan sıkı para politikası için umut verici sözler söylenmişti. Ama beklenen olmadı... Yüksek oranda zamlar birbirini izledi. Enflasyonun düşmesi beklentisi içinde olanlar, "üç rakamlı enflasyon"dan söz etmeye başladılar.

İhracat dövizi girişlerindeki göreceli artış, pembe tablo çizilmesine yol açtı. Merkez bankasının hızlandırılmış kur ayarlamasının da katkısıyla, resmi döviz kuruyla "Tahtakale" arasındaki fark azaldı. İşçi dövizleri ve turizm gelirlerinin arttığı ve yeni bir döviz darboğazına girilmesinin sözkonusu olmadığı söylenerek umut aşılanmaya çalışıldı.

Özal hükümetinin 1988 bütçesinde ve 4 Şubat kararları olarak bilinen ekonomik paketinde kamu yatırımlarının yeri yok. Yüksek faizleri ve kararlar paketinin bütünü, özel sektörde de yatırımların durması anlamına geliyor. Hükümet özel sektör patronlarına kemerleri sıkmaları, harcamaları kısmaları için uyarıda bulunuyor. Onlar da bu uyarılara uygun davranıp işçi çıkarmaya başladılar. İş kazaları ve meslek hastalıkları konusunda Avrupa'da birinci, dünyada ikinci durumda olan Türkiye, işsizlik konusunda da zirveye doğru hızla ilerliyor.

Özal, "Kore Modeli"ne duyduğu özlemi bütçe görüşmelerinde bir kez daha dile getirdi. G.Kore'de demokrasinin, sendikal hakların olmadığı hatırlatıldığında, söylediklerini "yamalayama" çalıştı. Haftalık çalışma süresinin 56 saat olduğu, işçilerin sendikaların adını bile ağızlarına almalarının yasak olduğu Kore gibi bir ülkeyi Özal istiyor, buna özlem duyuyor.

1988 yılının ilk üç ayına ilişkin fiyat göstergeleri, enflasyon cephesindeki son durumu bütün çıplaklığıyla ortaya koyuyor. DİE'nin Türkiye Tüketici Fiyatları Endeksi'ne göre, bu yılın ilk üç ayında yüzde 20,1 artış gösteren fiyatların, son 12 aydaki artış oranı yüzde 69,8 olmuş. DİE'nin Toptan Eşya Fiyatları Endeksi'ne göre ise, bu artış yüzde 21,4, son 12 aylık artış ise, yüzde 65 olarak gerçekleşmiş.

İçinde bulunduğumuz yılın ilk üç ayında yüzde 21,4 artış gösteren toptan eşya fiyatlarının yılın diğer çeyreklerinde de bu tempoyla artması halinde, yılbaşı-yılsonu artışının yüzde 120'ye yaklaşması kaçınılmaz olarak görülüyor. Aynı hesabı tüketim fiyatları için yaptığımızda da, yüzde 110'a yaklaşan bir rakam ortaya çıkıyor. Özal yönetiminin benimsediği yöntemle son üç aylık fiyat artış rakamları kullanılarak enflasyon hesabı yapıldığında, Türkiye'deki enflasyonun yüzde 100'ün hayli üstünde bir tempoyla seyrettiği, Türkiye'nin Latin Amerika tipi bir hiper enflasyona (aşırı enflasyon) doğru hızla ilerlediği görülür.

Enflasyon hızının yüzde 70'lere dayanması, yıllık borç ödemelerinin 7 milyar doları açması ve makro ekonomik dengelerin tümüyle bozulması üzerine, ekonomide yeniden IMF'-nin "istikrar modeli"ne dönüş kararı alındı.

Merkez Bankası'nın finans çevrelerine verdiği 34 sayfalık raporun, IMF'-ye verilen "niyet mektupları" niteliğinde olduğu belirtiliyor. İç talep daraltılarak, para arzı ve emisyon iyice kısılarak, ekonomi durgunluğa itilerek enflasyon önlenmeye çalışılıyor. Büyüme hızının yüzde 5'i aşmaması için her türlü önlem alınacak. Ve bu acı reçeteden emekçilere zam, zulüm ve işkenceden başkası düşmeyecek.

Cebimizdeki para seçimlerden bu yana yaklaşık olarak yarı yarıya eridi. Özal hükümetinin zamları 4 aydır üstümüzdekilerin yarısını, soframızdakilerin üçte birini götürdü. Geçen aralık başındaki 100 bin liranın alım gücü, o dönemin 56 bin lirasına eşit duruma geldi. Bu süre içinde yapılan zamlar, dar ve sabit gelirlilerin cebindeki 100 bin liranın nasıl eritildiğini gösteriyor. Aralık ayında elindeki 100 bin lira ile Sümerbank'da alışveriş yapan bir vatandaş bir palto, bir takım elbise ve bir gömlek için toplam 68 bin lira ödüyordu. Kalan 32 bin lira ile de temel beslenme maddelerinin bir bölümünü karşılıyordu. Bugün aynı vatandaş bir palto, bir takım elbise ve bir gömlek için yüzde 50'lik bir artışla, 68 bin yerine 102 bin lira ödemek zorunda. Aynı şekilde gıda maddelerindeki artış da vatandaşı "daha tasarruflu olmaya" zorluyor. Dört ay önce 32 bin liraya aldığı yiyeceklere şu anda yüzde 29'luk bir artışla 42 bin lira ödemek zorunda.

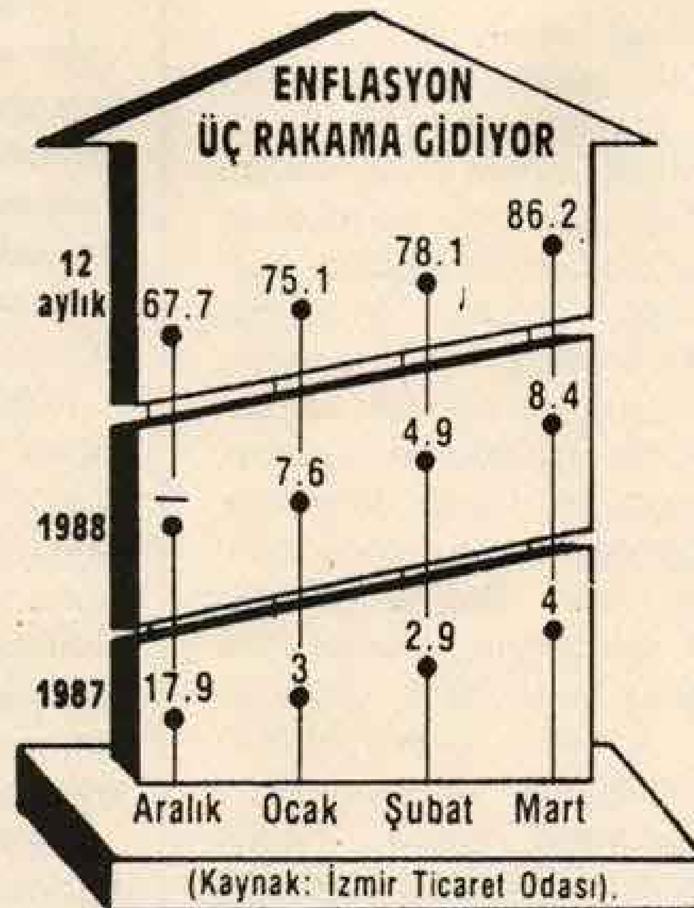
Bütçe görüşmelerinde tartışılmasın diye olacak bir gün gecikmeyle açıklanan, istatistiklere göre, enflasyon yüzde 70'lere dayandı. Bütçe yüzde 33 enflasyon oranına göre düzenlenmiş. bunun sonucunu anlamak için işçinin, emekçinin ekonomi öğrenmesine gerek yok. Toplusözleşmesinde yüzde 33 artış alıp, enflasyon yüzde 70 olduğunda başına nelerin geleceğini yaşayarak öğreniyor.

Bu gerçekler söylendiğinde Özal demagoji ile kitleleri aldatmaya çalışıyor. Türkiye'nin "ucuz ülke" olduğunu, "çağ atladığını" söyleyerek, emekçileri aldatmaya çalışıyor.

Özal'ın göz boyama çabaları boşunadır. Özal'ın ekonomi politikasının sonuçlarını yaşayarak öğrenen emekçiler, rejimin niteliği ile IMF reçetelerine dayalı bu uygulamaların nasıl çakıştığını da görüyor. Zam ve zulüm rejimi kader değildir. Bu gidişe dur demenin yolu, geniş emekçi yığınların ekmek ve özgürlük mücadelesini güçlendirmekten geçer.

Kalifiye işçilerin ülkelerine göre saat ücretleri kaç mark?

Ülke adı	Brüt saat ücreti	Yan ödemeler	Toplam saat ücreti
İsviçre	21.57	10.57	32.14
B.Almanya	17.02	14.40	31.42
ABD	21.12	7.92	29.04
Hollanda	15.03	11.80	26.83
Belçika	14.77	11.70	26.47
Japonya	19.79	5.54	25.33
Kanada	18.54	6.67	25.21
İtalya	11.93	11.69	23.62
Avusturya	11.94	11.22	23.16
Fransa	12.27	10.12	22.39
İngiltere	12.42	5.22	17.64
İspanya	10.61	6.42	17.03
Portekiz	9.15	4.07	13.22
Yunanistan	5.48	3.23	8.71
Tayvan	6.04	2.22	8.26
Singapur	5.83	1.78	7.61
Kore	4.79	1.99	6.78
Türkiye	1.33	0.53	1.86

Dört kişilik bir ailenin kahvaltı faturası

Ne ne kadar	1 Nisan 1987 (TL)	8 Nisan 1988 (TL)	Artış (%)
100 gr. peynir	200	393	96
100 gr. zeytin	240	400	67
50 gr. çay	90	135	50
1 ad. ekmek	100	150	50
2 ad. yumurta	110	170	54
1 litre süt	280	500	78
50 gr. margarin	45	76	69
25 gr. tereyağı	85	150	76
Toplam	1.150	1.974	72

— PARA KREDİ PİYASASI —

Ali TERZİOGLU (TİP)

KÜRT HALKININ VE KÜRTÇE DİLİNİN VARLIĞI YASAKLA YOK EDİLEMEZ

Türkiye'de Kürtçe diye bir dil konuşulmakta mıdır? Kürtçe konuşan, ana dili Kürtçe olan bir halk yaşamakta mıdır? Bu sorulara "hayır" cevabını vermek mümkün olmadığı gibi, bu iki sorunun yöneltilmesi anlamsız karşılancaktır.

Fakat 12 Eylül rejiminin Anayasasına ve yasalarına bakarsak, bu diktatörlük rejiminin politikasına, uygulamalarına bakarsak, ısrarla bu soruya "hayır" cevabını verdiğini, Kürt halkının varlığını, Kürtçenin ana dil olarak konuşulduğunu reddettiğini ve buna bağlı olarak da Kürt halkının ulusal demokratik haklarını reddettiğini hergün, hem de en acı uygulama ve sonuçlarıyla izliyoruz.

Dünyamızda yaşayan halkların, tek tek her insanın bir ana dili olduğu gerçeği gibi, ülkemizde de Kürtçe dilini konuşan bir Kürt halkının varlığı toplumsal bir gerçekliktir. Tek tek kişilerin iradelerinden, istem ve niyetlerinden bağımsız olarak varolan bir olgudur. Toplumsal gerçeğe uymayan Anayasal düzenleme ve politikaların getirdiği acı sonuçlardan ve "kargaşa, anarşi ve terör" ortamından da bizzat bu gerçekliği reddeden rejimin, politikanın sorumlu olacağı açıktır. Nitekim bunlar o "mantığın" sonuçlarıdır. Sorun, ilk başta yöneltiğimiz temel iki soruya verilmesi gereken "evet" cevabı ile çözülmenin olanaklarını da beraberinde getirecektir.

Aksi halde bu gerçeği, nesnel olguyu (Kürt halkının ve ana dilinin varlığını) reddetmek, cehaletin sınırları aşılınca, hem acı sonuçları, hem de bu sonuçlardan sorumlu olmanın koşullarını beraberinde getirir.

12 Eylül rejiminin mimarlarını ve uygulayıcılarını cahil olarak değerlendiremeyeceğimize göre, inkar edilemez bu gerçeği göz göre reddeden ve kendisi gibi düşünmeyeni şiddetle kanun ve silah zoruyla susturmak isteyen zihniyetin asıl "ayırımcı ve bölücü" olduğunu, "karanlık emellere" sahip olduğunu, "ülke çıkarlarına" hizmet etmediğini söylemekten başka seçenek kalmıyor.

Kürtçe dilini yasalarla ve uygulamalarla yasak altına almak, Kürt halkının varlığını yok saymak ve böylece sorunu ortadan kaldırmak isteyenler kaçınılmaz olarak bu duruma düşerler. Kaldı ki, artık hükümet bile bu gerçeği reddedemez konumlara gelmiştir. Ziyaretçileri ile Kürtçe izin verilmemesi ve diğer insanlık dışı uygulamalar nedeniyle Diyarbakır cezaevindeki tutuklu ve hükümlülerin direnişi bunu gösterdi. Direniş sonunda, ziyaret sırasında Kürtçe konuşulmasına izin verilmek zorunda kalınmıştır. Ayrıca sorunun Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde tartışılmaya başlandığı hatırlanacaktır. SOL BİRLİK'in 15 Şubat 1988 tarihli sayısında SHP milletvekili Mehmet Ali Eren'in konuşması ve sonuçlarına ilişkin yazılarda bu adımın önemi kapsamlı olarak değerlendirilmişti.

Bu sorunun artık yok sayılamayacağı, gündemden kaldırılamayacağı gelişmelerle de doğrulanmaktadır. Diyarbakır askeri mahkemelerinde, sanıkların savunmalarını Kürtçe yapma istemleri, Meclis'e "Türkçe'den Başka Dillerle Yapılacak Yayınlar Hakkında Yasa"-nın kaldırılması için bir yasa teklifi sunma hazırlığı bunu göstermektedir. Kürtçenin konuşulması ve kullanılmasını yasak altına alan, Milli Güvenlik Konseyi tarafından 19 Ekim 1983'te kabul edilen bu yasanın aşılması ve ortadan kaldırılması yönündeki her çaba büyük öneme sahiptir.

Ülkemizin toplumsal gerçeğini reddeden, Kürt halkının varlığını ve ana dilini reddeden bir toplumsal sistemin, bir rejimin, ve ideolojik-politik her görüşün toplumsal ilerlemeye engel olması, halkların barış içinde birarada yaşaması ve eşit haklar temelinde dostluğunu dinamitlemesi, gerçek "bölücü ve ayırımcı" işlev görmesi kaçınılmazdır. Bunun yarattığı derin acılar, o ülkenin bütününün, yani her bireyin, toplumsal politik hareketin sorunudur. Bu sorunu görmezden gelmek, hele bu sorunu zulüm ve baskı yöntemleriyle, militarist araçlarla çözülmesi girişimlerine duyarsız kalmak sorumluluğu da paylaşmak olacaktır.

KARABAĞ SORUNU VE GERÇEKLER

Şubat ayı sonlarında Sovyetler Birliğinin Ermenistan ve Azerbaycan Cumhuriyet'lerinde gelişen olaylar uzun bir süredir dünya kamuoyunun en çok tartışıldığı konulardan biri olmaya devam ediyor.

Bilindiği gibi olaylar SSCB'nin Karabağ özerk bölgesinin Azerbaycan Cumhuriyetinden alınıp Ermenistan Cumhuriyetine bağlanması istemiyle gelişti, yer yer ölümle sonuçlanan gösteriler ve grevler biçimini aldı.

Sovyetler Birliğinde olaylara yolaçan sosyo-ekonomik, politik, psikolojik ve tarihsel nedenler tüm yönleriyle ele alınıp incelenirken; emperyalist propaganda, sanki Sovyetler Birliğinde "dev" gibi çözülmemiş bir ulusal sorun varmış gibi yanıltıcı ve olayları çarpıtarak "bulanık suda balık avlama.çabalarını yoğunlaştırdı.

Özellikle "Amerika'nın Sesi" ve BBC'nin başını çektiği kışkırtıcı haber ve yayınlar emperyalist ve gerici güçlerin niyetlerini açığa vurduğu gibi, özellikle Sovyetler Birliğinde yeniden yapılanma ve açıklık politikası ile gelişen önyargıların hızla yıkıldığı bir dönemde anti-sovyet militarist güçlerin Sovyetler Birliği'nde hangi güçlere dayaranak yayın yaptığınıda ortaya koyuyor.

Konuyla ilgili olarak Pravda'da bir yazı yeraldı. 21 Mart tarihli Pravda'da "Duygular ve sağduyu" başlıklı yazı olayları geniş bir biçimde değerlendiriyor.

Yazıda özetle, olayların özellikle Karabağ özerk böl. gesindeki Sovyet milletvekillerinin otonom bölgenin Azerbaycan'dan ayrılıp Ermenistan Cumhuriyetine bağlanması istemiyle Ermenistan ve Azerbaycan Yüksek Sovyetlerine başvurmaları ve sorunun SSCB Yüksek Sovyetinde görüşülmesinin istemeleriyle ortaya atıldığını, ancak sorunun hiçte basit olmadığını ve tarihsel kökleri de dahil sorunun 1918'lerden buyana birkaç kez gündeme geldiği belirtiliyor. Ancan son olayların farkının önceleri demokratik süreçler çerçevesini aşmayan olayların kısa bir sürede milliyetçi bir görünüm kazandığı; yer yer gerçek demokrasinin ihtiras ve duyguların önplana çıktığı sokak demokrasisi ile değiştirilmek istendiği, ulusal ayrılıkların yapay olarak bu seferde demokratikleşme ve açıklık maskesine bürünerek körüklendiğini belirtiyor. Yazıda ayrıca, olayların böyle gelişmesinde parti örgütlerinin yığınlardan kopuk olmasının neden olduğu söyleniyor ve şöyle deniyor:

"Bu boşluğu kendilerine ulusun 'liderleri' görünümünü vermeye çalışan insanlar doldurmuş ve kişisel ihtiraslarını sözde halk iradesinin dile getirilmesi arkasında saklamışlardır."

Yine, 22 Mart tarihli Prav'da'da "Perestroyka Durdurulamaz" başlıklı olarak yer alan TASS yorumun'da ise, "Güçlüklerden utanmazca ve haince yararlanmaya ve pro. vakatif amaçlariçin insanların duygularını kullanmaya hazır olan kişilerin varlığından "söz ediyor" ve şöyle belirtiliyor: "Bu insanlar birbirlerini "cumhuriyetin yöneticileri olmaya değer iyi politikacılar" olarak adlandırmaktadırlar. Ülke emekçiler emindirlerki, Sovyet Ermenistan'ı komünistleri şanlı işçi sınıfı, aydınları ve gençleri bu sorumsuz unsurların peşinden gitmeyecektir. Perestroyka devam edecektir, en zor sorunları biz dostluk, barış ve sakinlik ortamında çözeceğiz. Perestroyka durdurulamaz."

Sorun Sovyetler Birliğinde açık bir biçimde, emperyalist güçlerin beklentilerinin dışında çok yönlü bir biçimde tartışılıyor. Bilindiği gibi, olaylardan önce SBKP MK Şubat Plenumunda "ulusal sorun" konusunda ayrı bir plenum toplaması karar altına alınmıştır.

Yüksek Sovyet Prezidyumu Karabağ sorununu görüştü

Yüksek Sovyet Prezidyumu Azerbaycan ve Ermenistan Sovyetlerinin başvurusu üzerine, 23 Mart Çarşamba günü, Nagorny-Karabağ olayları konusunda görüşmelerde bulunarak karar aldı. Bu soruna ilişkin, Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Andrej Gromyko, SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov ve 15 Sovyet Cumhuriyeti temsilcisi söz aldılar.

Kararda, Azerbeycan ve Ermenistan Sovyetlerinde Nagorny Karabağ bölgesinden kaynaklanan durumun, bir bütün halinde çok uluslu birlik devletinin halkları arasındaki dostluğun pekişmesi ve bu iki Cumhuriyet'in halkları açılarından zedeleyici olduğu tesbit edildi. Karmaşık ulusal ve bölgesel sorunların devlet organlarına baskı yoluyla çözümlenmek istenmesinin kabul edilemez olduğu belirtildi.

Tek tek kişilerin, grupların ölümle neticelenen, canice tutumlarının mahkum edilmesinin karar altına alındığı be. lirtildi. Suçlulara, idari ve cezai yükümlülükler getirileceği dile getirildi.

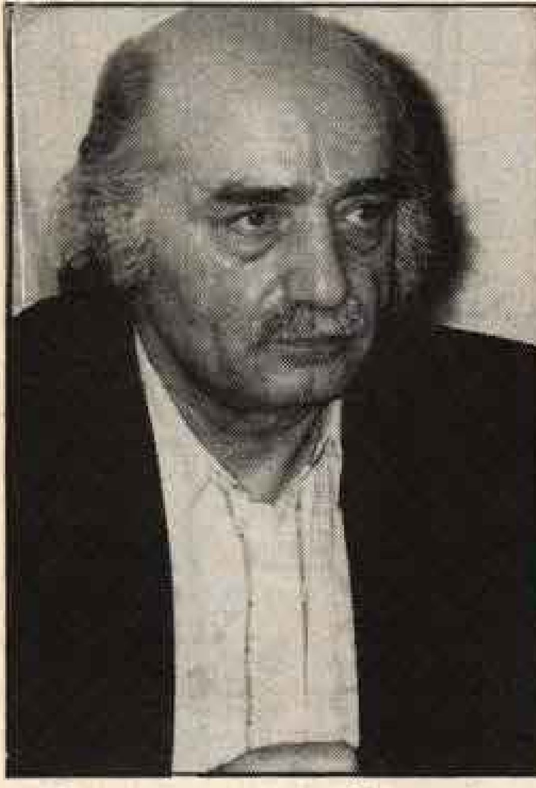
Azerbaycan Halk Meclisi ve Ermenistan Sovyetlerine SSCB kardeş halklarının birliği ve dostluğu temelinde, Leninist ulusal politikanın sarsılmaz ilkeleri ruhunda, yığınsal politik ve eğitici çalışmalar yoluyla iyileştirilmesi görevi verildi. Uluslar arasındaki gerginliğin nedenleri, esaslı ve çok yönlü araştırılmalıdır, bu nedenler, anında ortadan kaldırılmalıdır, denen kararda ayrıca, üretim kollektiflerinde ve eğitim kuruluşlarında sakin ve önyargısız bir havanın sağlanması isteniyor.

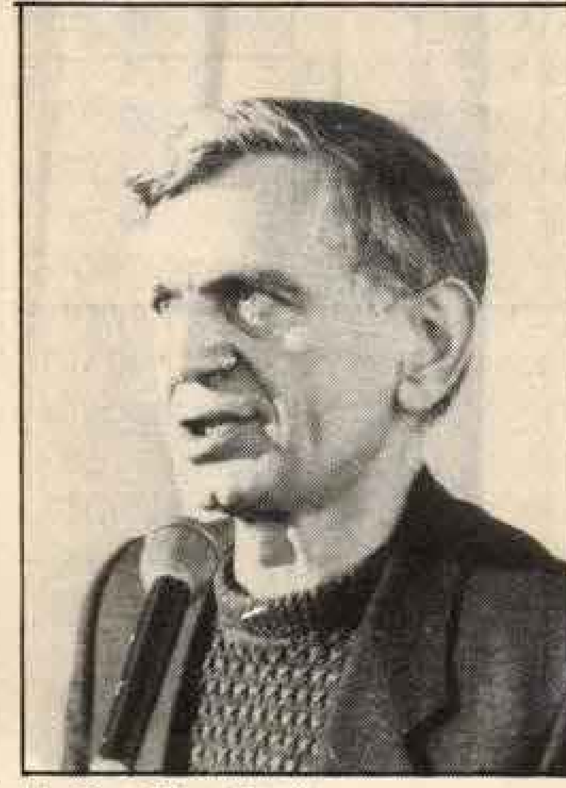
Cumhuriyet'in Yüksek Sovyet Başkanları'ndan, sosyalist yasallıkların ve kamu düzeninin sağlamlaştırılması yönünde önlemler almaları, tüm uluslardan yurttaşların yasal çıkarlarının korunması ve istikrarsızlığa neden olan tutumların sorumlularının yargılanması istendi. Ve SSCB Bakanlar Kurulu, özerk Nagorny Karabağ bölgesinde ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimin acil sorunlarının çözümü doğrultusunda önlemler alıcı çalışmalar yapmakla görevlendirildi.

Yine Azerbaycan ve Ermenistan Sovyetlerinde yaşayan halkın yasal çıkarlarının korunması ve kamu düzenini yeniden sağlamak için gerekli önlemlerin alınması istemi, savcılığa ve SSCB İçişleri Bakanlığı'na iletildi.

Politik Göçmenlerin Köln Toplantısı

Yurtdışında yaşamak zorunda bırakılan politik göçmenler, 20 Mart günü F.Almanya'nın Köln kentinde yaptıkları toplantıda, yurda dönüş ve yurttaşlık hakkını tartıştılar. Tektaş Ağaoğlu, Dursun Akçam, Bayram Ayaz, Yalçın Cerit, Sümeyra Çakır, Kemal Daysal, Melike Demirağ, Engin Erkiner, Bahtiyar Erkul, Gültekin Gazioğlu, Süleyman Kırteke, Doğan Özgüden, Demir Özlü, Ömer Polat, Orhan Silier, Müslüm Şahin, Yücel Top, Selahattin Uyar, Yücel Yeşilgöz ve Şanar Yurdatapan'ın çağrısıyla yapılan toplantıda sözalan konuşmacılar, sorunu değişik boyutlarıyla ele alan konuşmalar yaptılar. Toplantı sonunda, politik göçmenlerin yurda dönüşü için sistemli ve örgütlü bir çalışmayı gerçekleştirmeküzere "Politik Mülteciler Dayanışma ve Eşgüdüm Komitesi" oluşturuldu.

Politik göçmenlerin Köln toplantısını Bahtiyar Erkul, Dursun Akçam ve Gültekin Gazioğlu yönetti

Bu kurulun, çağrıcılar kuruluna ek olarak İlkay Demir, Gönül Dinçer, Zülal Kılıç, Zeki Kılıç ve Murat Tokmak'ın katılımıyla genişletilmesi ve kurul adına işleri yürütmekle görevlendirilen sekretaryanın, Bayram Ayaz, Dursun Akçam, Gönül Dinçer, Bahtiyar Erkul, Gültekin Gazioğlu, Zülal Kılıç, Zeki Kılıç, Süleyman Kırteke ve Doğan Özgüden den oluşturulması ve toplantıya katılanların ortak görüşlerini içeren bir açıklamanın yapılması da kararlaştırıldı.

"Politik mültecilerin yurda dönüşü için mücadele, Türkiye'de 1) Işkencelere son verilmesi ve işkencecilerden hesap sorulması 2) Gözaltı ve tutukluluk süresinin uluslararası ölçülere uygun bir duruma getirilmesi 3) Avukat ve yakınlarla serbestçe görüşme 4) Antidemokratik bir iktidar tarafından açılmış tüm soruşturma ve politik davaların durdurulması 5) Tüm politik tutuklu ve hükümlülere özgürlük 6) 1982 Anayasası'nın ve başta Ceza Yasası, Pasaport Yasası olmak üzere antidemokratik yasa ve yasa maddelerinin iptali 7) Kürt halkı üzerindeki özel baskı ve uygulamalarına son verilmesi için yürütülen mücadeleye yakından bağlıdır." denilen sözkonusu açıklamada "Politik mülteciler dayanışma ve eşgüdüm çalışması, çeşitli politik parti ve grupların ve tek tek kişilerin Türkiye'ye dönüşleri ve eylemlerinin yorumlanmasını, bu konularda şu ya da bu yönde ortak bir değerlendirme yapılmasını kendi alanının dışında görmektedir? Buçalışma zamanlaması ve biçimi ne olursa olsun bir bütün olarak politik mültecilerin dönüşünü kolaylaştırabilecek işlevlerin yerine getirilmesine çaba gösterecektir." deniliyor.

Politik göçmenlerin bu yöndeki çabalarının ardından, Insan Hakları Derneği de konuyla ilgili bir çalışma başattı. Bir basın toplantısı yapan IHD Genel Başkanı Nevzat Helvacı, "Işkence ve kötü davranış yasağına ilişkin uluslararası sözleşmeleri imzalayan ya da onaylayan Türkiye'nin yurda dönmek isteyenlerin sorgulama güvenliğini ve anayasal ve uluslararası yükümlülüğü gereği adil yargılanmalarını sağlamak ödevdir." dedi ve bu amaçla bir komite oluşturulduğunu söyledi. Komitede şu isimler bulunuyor: Prof. Dr. Hüsnü Göksel, Prof. Dr. Çetin Özek, Prof. Dr. Rona Aybay, Prof. Dr. Sadun Aren, Emekli Büyükelçi Mahmut Dikerdem, Doç. Dr. Nurkut Inan, Dr. Muzaffer Sencer, Avukat Halit Çelenk, Avukat Güney Dinç, Avukat Turgut Kazan ve yazar Aziz Nesin.

Öte yandan, "Politik mülteciler Dayanışma ve Eşgüdüm Komitesi" adına Insan Hakları Genel Başkanına bir mektup yollayan Dursun Akçam, sözkonusu girişim nedeniyle IHD'yi kutladı ve "Mücadelemiz uzun bir dönemi kapsayacaktır. Türkiye'de özgürce, uygarca bir düzen, demokratik gerçek bir düzen kuruluncaya değin ülkemiz demokrasi güçleriyle, uluslararası çağdaş kuruluşlarla dayanışma içinde çalışmalarımızı sürdüreceğiz" diye belirtti.

Mektupta ayrıca, "Politik Mülteciler Dayanışma ve Eşgüdüm Komitesi" çalışmaları hakkında bilgi verilerek, "Komite, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi, Birleşmiş Milletler Mülteciler Komisyonu, Uluslararası Af Örgütü, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu, Hür Sendikalar Konfederasyonu, Uluslararası Hukukçular Birliği vb kuruluşlarla sürekli ilişkiler içinde olacaktır" deniyor.

Süleyman SELIM (TKEP)

DEVRİMCİ KİTLE EYLEMİNİ YÜKSELTMEK İÇİN

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda toplumsal kıpırdanma artıyor. Bu kıpırdanmanın altı çizilmesi gereken iki önemli yönü vardır: İlk olarak; işçiler, öğrenciler, cezaevlerindeki devrimciler ve toplumun diğer ezilen kesimleri haklarını ararken, taleplerini dile getirirken belirgin bir şekilde yasa-dışı eylemlere başvuruyorlar. Yasal olarak hak aramanın, sesini duyurmanın yanı sıra, yasadışı eylemler de yapılıyor. Tenkisata uğrayan işçiler izinsiz gösteri yapıyorlar. Filistin halkının mücadelesiyle dayanışma içinde olan öğrenciler izinsiz gösteri yapıyorlar. Polis müdahale ediyor ve polise karşı koyarak eylemlerini sürdürmeye ardından da yakalanmamaya çalışıyorlar. Cezaevlerindeki devrimciler birisi bitip öteki başlayan açlık grevleri yaparken, dışardaki yakınları da onlarla dayanışma halinde izinsiz oturma eylemi, gösteri vb. yapıyorlar. Toplum 12 Eylül rejiminin içine sığmıyor. 12 Eylül'ün yasalarını çiğneyerek hakkını aramaya, sesini duyurmaya yöneliyor.

İkinci olarak; Özal Hükümeti tam bir açmaz içindedir. Düne kadar hükümetin uyguladığı her türlü politikayı destekleyen sermaye grupları bile bugün sert eleştiriler yöneltmekte ve eyleme geçmekten sözetmektedirler. Durdurulamayan enflasyon, büyüyen dış ödemeler dengesi açığı, ödenemez duruma gelen dış borçlar, batık krediler; bunlara ek olarak halk kitlelerindeki kıpırdanışlar, tekelci sermayeyi yeni hükümet arayışlarına yöneltmektedir. Ancak görünürde yakın geleceğin yeni hükümetini kurabilecek bir parti veya partiler koalisyonu da yoktur. Burjuva muhalefet partilerinin tümü halkın gözündeki güvenirliklerini ciddi olarak yitirmişlerdir. Bu durum ülkenin gündeminde yakın gelecekte, ekonomik ve siyasi krizin yanı sıra, siyasi krizin de bulunacağını göstermektedir.

Yaz aylarında geniş bir işçi kitlesini ilgileniren toplu sözleşme görüşmeleri ve büyük ihtimalle yeni grevler gündeme gelecektir. Sonbahardaki yerel seçimler öncesinde hem rejimin kendi içindeki ve hem de emekçi halkla rejim arasındaki çelişkiler keskinleşmeye yönelecektir. Yeni yasal ve yasa-dışı eylemlerin gelişmesi için daha uygun bir ortam oluşacaktır.

Türkiye ve T. Kürdistanı'nda devrimci bir durum mayalanmaktadır. Bu durumu geliştirmek, tırmandırmak, faşizmden ve tekelciliğin durumu kurtarma manevralarını boşa çıkartmak komünistlerin ve tüm devrimcilerin karşısında önemli bir görev olarak duruyor. Bu durumda yakalanması gereken ana halka; devrimci kitle eyleminin yükseltilmesidir. İşçi sınıfının eylemleri bu yükselişte belirleyici olacaktır.

Faşizmin ve tekelciliğin 12 Eylül rejiminden kimi tavizler vererek, yasalarda kısmi bazı değişiklikler yaparak ortamı yumuşatmak, *''artık demokrasiye tam olarak dönüldüğü izlenimini vermek''* ve bu yöntemlerle birlikte kullanılan çeşitli baskı uygulamalarıyla emekçi halkı geriletmek yönelimini boşa çıkartmak ancak devrimci kitle eyleminin geliştirilmesiyle mümkündür. İşçi sınıfı ve emekçi halk; faşizme ve burjuva muhalefete karşı, kendi eylemini geliştirerek kendi alternatifini ortaya koymalıdır.

Devrimci kitle eyleminin yükseltilmesi, emekçi halk içindeki tüm devrimci akımların yakın işbirliğini gerektirmektedir. Ancak gerçeği söylemek, hayalci olmamak gerekiyor. Geniş bir işbirliği bugünün koşullarında mümkün gözükmüyor. Devrimci hareket içinde çok değişik düşünceler, yönelimler ve buna uygun olarak da saflaşmalar var. Ancak son gelişmelerin de gösterdiği gibi bu durum, işçi sınıfını ve emekçi halkı doğrudan ilgilendiren kimi olaylarda birlikte davranmayı engellemiyor, engellememesi gerekiyor. Bu yıl 1 Mayıs'ı alanlarda kutlamak amacıyla Türkiye'de yapılan geniş kapsamlı çağrı du bunu göstermektedir.

Irak Kürdistanı'na karşı kimyasal silah:

Baas rejimi barbarlıkta sınır tanımıyor

Kanlı Baas diktatörlüğüne ait savaş uçakları 16 Mart 1988 günü Irak Kürdistanı'nın Halepçe kasabasını kimyasal silahlarla bombaladı. Bombalama sonucu 5 bin kişi yaşamını yitirdi, 8 bin kişi de yaralandı. Dünya basını, radyo ve televizyonları günlerce bu katliama ait haber, görüntü ve fotoğraflara yer verdi, onu tartıştı. Zamanla ölü sayısının daha da artacağı, çok sayıda kişinin ise sakat kalacağı açıktır.

Diğer taraftan her ne kadar bu olaydan sonra dünya kamuoyunun dikkatleri Irak Kürdistanı'na, Baas diktatörlüğünün uygulamalarına çevrildiyse de, bu katliamın yeni bir durumu ifade ettiği söylenemez. Saddam rejimi, yıllardır kendi ülkesinde özgürce bir yaşama kavuşmaktan başka herhangi bir amacı olmayan Kürt halkına karşı sınırsız terör estiriyor.

Her şeyden önce Irak yönetimi, Kürt halkına karşı kimyasal silah kullanma yoluna ilk kez baş vuruyor değil. Baas iktidarı, bundan önce de defalarca aynı yöntemi uyguladı. Hatırlanacağı gibi geçtiğimiz yıl 4/5 ve 6 Nisan tarihlerinde ve sonraki günlerde, Irak savaş uçakları ile topçu birlikleri Kürt köylerine, öteki yerleşim birimlerine yönelik olarak defalarca zehirli gaz bombalı saldırılar düzenlemiş, bunun sonucu olarak yüzlerce kişi yaşamını yitirmiş, binlercesi ise yaralanmıştı. Örneğin, 4 Nisan 1987 günkü bombalama sonucu sırf Şêxûsenan köyünde ölenlerin sayısı 131'di.

Yine Saddam'ın başvurduğu öteki terör yöntemleri de Halepçe'de yaşananlardan fazla farklı değil. Baas rejimi, bu konuda hiç bir kural tanımıyor. Onun bugüne kadar topraklarından zorla kopartarak Irak'ın güneyindeki çöllük alanlara sürgün ettiği Kürtlerin sayısı yüzbinleri buluyor. Şu veya bu yöntemle katledilenlerin sayısı ise onbinlercedir. Diktatörlük için günün herhangi bir saatinde Kürt yerleşim birimlerine baskınlar düzenlemek, oraları bombalamak, yaş ve cinsiyet farkı gözetmeksizin toplu katliamlara girişmek bir istisna değil, kuraldır. Halen Irak rejimi tarafından tutuklanıp da kendilerinden harhangi bir surette haber alınamıyanların sayısı 8 bin dolayındadır. Kanlı Saddam diktatörlüğü, bugüne kadar 3 bin 500 cıvarında Kürt köyünü yakıp yıktı. Buralarda yaşayan insanlar ya kurşuna dizildi, ya sürgüne yollandı, ya da bunlar kurtarılmış bölgelere göçetmek zorunda kaldılar. Son katliam da ırkçı-şoven yönetimin öteden beri izlediği politikanın doğal, bir bakıma kaçınılmaz sonucu, bir halkasıdır.

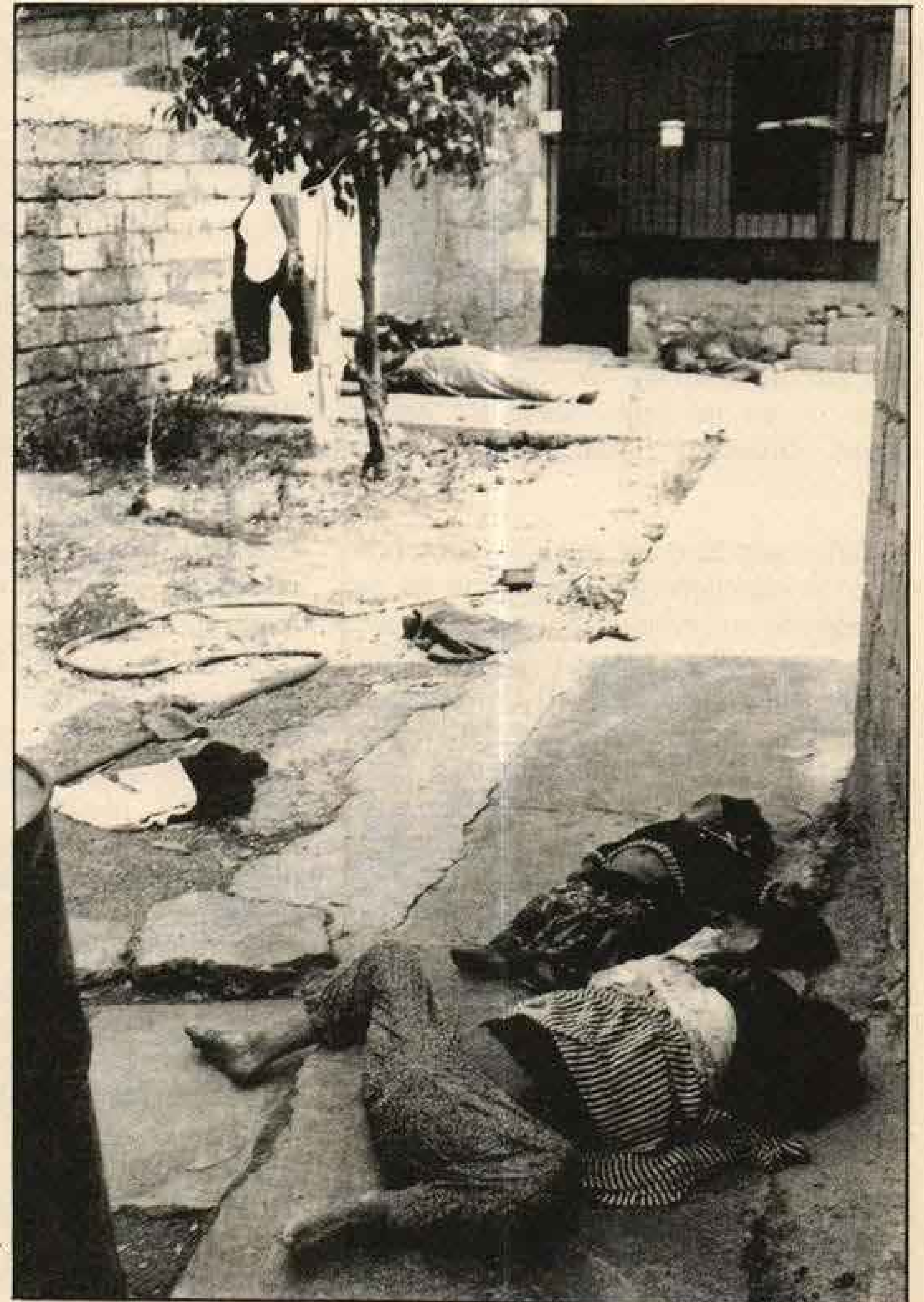
Şurası da bir gerçektir ki kanlı Baas rejiminin yıllardır, Kürt halkına karşı izlediği yoketme ve sindirme politikası bugüne kadar uluslararası planda gerektiği biçimde tepkiyle karşılanabilmiş değil. Demokrasi ve insan haklarından çokça bahseden kimi çevreler, Kürdistan petrolü sayesinde bolca doları bulunan Irak'la ekonomik ilişki sürdürmekte, ona destek olmakta bir sakınca görmüyorlar. Federal Almanya, dünyada Irak'la en fazla ekonomik ilişkisi olan ülke durumundadır. Onu, Irak'ın yakın dostu olan ve Kürt halkına karşı haçlı seferleri düzenlemede bu ülkeyle her türden işbirliğine girişmekten geri kalmayan Türkiye izliyor. Fransa, İngiltere ve öteki bir kısım emperyalist ülkeler de Irak yönetimine ileri derecede destek sağlıyorlar. Yalnız petrol ticaretinde değil, müslümanlık ticaretinde de büyük hüner sahibi olan Suudi Arabistan ve öteki gerici Arap devletleri Saddam'la omuz omuzalar. Bunlar müslümanlık adına, ezici çoğunluğu müslüman olan Kürt halkına karşı Hitler'inkilerden geri kalmayan soykırımlarının düzenlenmesinde her hangi bir sakınca görmüyorlar.

Irak'ın, Kürt halkına karşı kullandığı kimyasal silahları Federal Almanya tekellerinin yardımlarıyla ürettiği de son zamanlarda açığa çıktı. Yine Saddam ordusunda görev yapan cellatların Federal Almanya Savunma Bakanlığına ait eğitim merkezlerinde eğitildikleri biliniyor. Böylece F. Almanya yönetimi, Türkiye, Suudi Arabistan ve Fransa yönetimleriyle birlikte Baas rejimi tarafından işlenen kanlı terörün birinci dereceden suç ortağı durumundadır.

Birleşmiş Milletler örgütü kendi ilkelerini, öteki uluslararası antlaşmaları pervasızca çiğneyen Saddam yönetimine karşı bugüne kadar herhangi bir işlem yapma gereği duymadı. Sözde görevi insan haklarını korumak olan öteki uluslararası kuruluşların durumu da öyle. Sırası geldiğinde bir kaşık suda fırtına koparanlar, bu konuda hep dut yemiş bülbül olmayı yeğliyorlar.

Öte yandan Halepçe katliamı ve Kürdistan'daki öteki zorbalık örneklerinin bir kez daha göz önüne serdiği bir gerçek var: Bu, Ortadoğu'da Kürt ulusal sorununu hesaba katmayan, ona gerçekçi çözümler getirmeyen her hangi bir girişimin bölgede barışı ve güvenliği sağlıyamıyacağı gerçeğidir. Özgürlüğü ve varlığını korumak için savaşan Kürt halkının sorunlarına kulak tıkamak, onu görmezlikten gelmek ne ilkesel, ne de pratik planda barışa hizmet edebilir.

Bedeli çok ağır olsa da Halepçe katliamının ardından uluslararası arenada bir kıpırdama gözlemleniyor. Şimdi Kürt halkının durumu üzerinde daha çok konuşulup tartışılıyor. Kanlı Baas rejimi, yaptığı katliamdan ötürü dünyanın her yerinde yaygın biçimde protesto ediliyor. Ama yine de yapılanları yeterli görmek olanaksız. Soykırımcı rejimin yaptıkları, en başta Birleşmiş Milletler örgütü tarafından ele alınmalı ve bu rejim cezalandırılmalı, mahkûm edilmelidir. Kürt halkıyla uluslararası alanda daha güçlü bir dayanışmayı hayata geçirmek için kolları sıvamalıyız.

Hımber Kurdıstana Iraqê Bombên Kimyewi:

REJİMA SADDAM HOVİTİYÊ DA HIDÛD NASNAKE

Balafırên diktatoriya Baasi ya xwinxwar, dı 16'ê Adarê 1988'an da bajarê Helepçê bı bombên kimyewi ve bombebaran kırın. Jı xelkê sivil 5 hezar kes hatın kuştın û 8 hezar kes ji bırindar bûn. Radyo, televizyon û weşanên cihanê bı rojan xeber û resmên vi qetliamê belavê dınyayê kırın. Eşkereye ku dı duwerojê da bı tesira vê bombê wê gelek kes disa bımrın an ji wê seqet bıminın.

Silahên kimyewi cara ewlin nine ku hukma İraqê bıkartine. 4,5 û 6'ê Nisanê 1987'an da ji balafırên hukma İraqê lı ser gundên Kurdıstanê gazên bı jahr avêtın. Bı sedan kes mır û bırindar bûn.

Rê û olaxên dınên ku, Saddam bı kartine, jı Helepçê pır ne cûda nın. Bı sed hezaran kes bı destê zorê jı erdê kal û bavan mefiyê çolê Ereban hatın kırın. Bı deh hezaran ji hatın kuştın. Jı bo diktatoriya Saddam rojeki, saeteki an gaveki avêtına ser Kurdan, kuştına jın zar û mirovan; bombebaran kırına gund û malan, qetliamên bı komi tışteki teze nine. Nuha qederi 8 hezar kes hatıne gırtın û j ı aqûbeta wana hiç xeber nine. Hetani nuha 3 hezar 5 sed gund hatın wêran kırın. Jı ehlê wan gundan yên ku hatın gırtın an hatın kuştın, an ji hatın mefi kırınê.

Ewên ku pır behsa demoqrasi û heqên mirovtiyê dıkın, dema petrolên İraqê û dolar têne holê, bı İraqê va peyvendiyên xwe dıdominın û tu xwe paşta naxın. Dan û sıtandına abori ya Elmanya Federal bı İraqê ve hın pır e. Du wi da Tırkiye tê. Tırkiye diji Kurdan seferên leşkeri sazdıke û bı her awayi bı İraqê va peyvendi datine. Fransa, İngilizistan û dewletên imperyalist ên dın ji bı xurti alikariya hukma Saddam dıkın. Erebistana Suudi ne tenê jı aliyê tıcaretê her usa ji jı aliyê mıslımantiyê ji hunermendiya xwe nişan dıde. Tev dewletên Ereb yên paşverû alikariya İraqê dıkın. Bı navê islamiyetê hımber xelkê Kurd ku, pırani islam ın, wek Hitler jenosidê pêktinın.

Van dawiya eşkere bû, İraq jı bo çêkırına bombên kimyewi derman û dezge jı monopolên Elmanya Federal dıstine. Disa tê zanin ku, zabıt û leşkerên Saddam lı Elmanya Federal telim dıbinin û dıelımın. Bı vê awayi hukma E. Federal, Tırkiye, Erebıstana Suudi û Fransa bı rejima Baasi va şırik ın û gunehkar ın.

Rêxıstına Mılletên Yekbûyi, heta iro derheqa hukma Saddam tu tışt nekır. Rêxıstınên dın ku, ango behsa parastına heqên insaniyetê dıkın, tu tışt nekırın.

Qetliama Helebçê carek dınê xuyakır ku, dı Rojhılata Navin da tu gavek xızmeta aşıti û edlayiyê nake, ger pırsa Kurdi jı ber çav dur bıxe.

Pıştı qetliama Helepçê anegori berê hın pırtır, lı ser mesela Kurd û Kurdıstanê tê kıssekırın û mınaqêşe kırın. Lı hemû ciyên dınyayê rejima xwinrêj ya Baas tê mehqûmkırın û potesto kırınê. Lê disa ji bes nine. Dı seri da dıvê Yekıtiya Mılletan vê meselê hılde bernama xwe û bı tundi vê rejimê mehqûm bıke. Cezayên gıran bıde. Jı bo alikari û pıştgıriyeki xurt ya navnetewi, bı gelê Kurd ve, dıvê em bı dıl û can bıxebıtın.

EBU CİHAD KATLEDİLDİ

Filistin halkının direnişi sürüyor

Filistin halkının seçkin evlatlarından, Filistin kurtuluş hareketinin kurucularından Halil el Vezir (Abu Cihad) 16 Nisan günü Tunus'taki evine saldıran Israil suikast komandoları tarafından vahşice katledildi. 52 yaşındaki Vezir Filistin Kurtuluş Örgütü'nün önde gelen yöneticilerindendi. Saldırıda Vezir'in koruma gö. revlileri de öldürüldü. FKÖ cinayetin İsrail tarafından işlendiğini açıklarken, İsrail açıkça kabul ya da red etmekten kaçındı. Ne ki Beyrut-taki katliamları ile tüm dünyanın lanetlediği Arsel Şaron "terörist şeflerin öldürülmesi gerektiği" yollu açıklamalarıy la suçu ilan ediyordu. Nitekim bir süre sonra olayın ayrıntıları da açıklığa kavuştu, otuz kadar İsrail özel komandosunun denizden Tunus'a vararak, daha önceden bu ülkeye gönderilen adamları vasıtasıyla sağlanan Tunus ulusal muhafızlarınınkine benzeyen üniformalarla, kısaca tam anlamıyla İsrail devleti eliyle kotarılmış bir planla Vezir'i öldürdükleri anlaşıldı. Vezir daha önce de Lübnan ve İran'da bu türden suikast girişimlerine hedef olmuş, önde gelen üç yardımcısı da geçtiğimiz Şubat ayında Limasol'da İsrail'in bir bombalı saldırısında öldürülmüşlerdi.

Vezir'in öldürülmesiyle işgal altındaki Batı Yakası ve Gazze Şeridi'nde dört ayı aşkın bir süredir devam eden yoğun direniş tam anlamıyla çatışmaya döndü. Ölüm haberinin ulaşmasından sonra Filistinlilerle İsrail birlikleri arasındaki çatışmada bir günde 14 Filistinli öldü, evlerden siyah bayrak sallanırken, işyerleri kapandı, tüm Filistinliler protesto eylemlerine katıldı. Filistin kurtuluş hareketinin birliğinin yeniden sağlanmasında da önemli katkıları olan Halil el Vezir'in katli tüm dünyada nefretle kınandı.

FKÖ'nün açıklamalarına göre aralık ayından bu yana süren çatışmalarda öldürülen Filistinlilerin sayısı 200'ü aşarken, yaralı sayısı 6 binden, tutuklananların sayısı da 15 binden fazla. Kadın-erkek, çoluk-çocuk, her yaştan Filistinli İsrail birliklerinin ölüm tehdidi ile karşı karşıya bulunuyor. Ablukalara, kurşunlara ve son olarak İsrail uçaklarının havadan yağdırdığı taşlara rağmen direniş sürüyor. Direnişin yoğunluğunu koruması, Filistin sorununa, dolayısıyla Ortadoğu sorununa uluslararası bir çözüm getirilmesi gereğini de tekrar tekrar vurguluyor, gündemde tutuyor.

Bu arada İsrail hükümetinin Filistin halkına karşı savaş ve işgal politikasını kınayan yayınlarından dolayı İsrail KP merkez yayın organı "Al İttihad" yasaklandı. İsrail KP MK Politbürosu'nca yapılan açıklamada gazetenin "İsrail'in kamu düzenini tehlikeye düşürdüğü" gerekçesiyle yasaklandığı belirtilerek, bu durum şiddetle kınandı. "Al İttihad"ın yasaklanması kamuoyunda geniş tepkiyle karşılandı.

İsrail'in tepeden tırnağa bütün yetkililerinin bulaştığı ve son olarak Abu Cihad'ın katline varan terör eylemleri gerçek "uluslararası terörist"in kim olduğunu açıkça sergiliyor. Son onbeş yılda FKÖ'ye yönelik İsrail terörünün bilançosu şöyle:

13 Nisan 1973: Bir İsrail komando timi, Beyrut'ta FKÖ yöneticileri Kemal Nasır, Kemal Adnan ve Yusuf El Nacar'ı öldürdü.

4 Ocak 1978: FKÖ'nün İngiltere temsilcisi Said Hamami, Londra bürosunda kurşunlanarak öldürüldü.

15 Haziran 1979: El Fetih'in İsrail'de "özel operasyonlar" bölümü sorumlusu Ebul Hasan, aracının patlaması sonucu Beyrut'ta öldü.

25 Temmuz 1979: FKÖ Askeri Bölüm şeflerinden Züheyir Muhsin Cannes'da vurularak öldürüldü.

15 Aralık 1979: FKÖ'nün Lefkoşa bürosu 2. sekreteri Samir Tukan evinden çıkarken öldürüldü.

9 Ekim 1981: FKÖ Enformasyon sorumlusu, Roma'da kaldığı otelde öldürüldü.

17 Haziran 1982: FKÖ'nün İtalya Büro Şefi yardımcısı Kemal Hüseyin, Roma'da bir bombanın patlaması sonucu öldü.

23 Temmuz 1982: FKÖ'nün Fransa Bürosu Müdür Yardımcısı Fadıl Dani, aracının patlaması sonucu parçalanarak öldü.

28 Eylül 1982: Yaser Arafat'ın askeri danışmanlarından İsam Sartaki Portekiz'in Albufeira Kasabası'nda öldürüldü.

20 Ağustos 1984: FKÖ Yürütme Kurulu üyesi Fadh Kavasmeh, Amman'da katledildi.

10 Haziran 1986: Işgal topraklarındaki operasyonlardan sorumlu Halid Nazzal, Atina'da vurularak öldürüldü.

14 Şubat 1988: El Fetih üyesi üç Filistinli Limasol'da katledildi. Ancak İsrail devlet terörü Filistin halkını haklı davasından alıkoyamamış, tersine her geçen gün tüm Filistinlilerin katılımıyla ve dünya kamuoyunun güçlü dayanışmasıyla saldırganlığıyla yalnız kalan İsrail siyonizmi olmuştur. Filistin halkı kazanacaktır.

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

kısa haberler

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

• *28 Mart günü Portekiz'de milyonlarca emekçi 24 saatlik bir grev yaptı. Grev süresince ülke ekonomik yaşamı felce uğradı. Kamu ulaşım araçları işlemedi, endüstri kuruluşları üretimi durdurdu, bankalar ve okullar kapandı. Tüm bunlar hükümetin emekçiler aleyhine yeni bir çalışma yasası çıkarma girişimine karşı duyulan tepkinin eyleme dönüşmesiyleydi. Hazırlanan yeni çalışma yasasına göre, işçilerin çalışma koşulları ve işten çıkarılmaları ile ilgili olarak işverenlere büyük yetkiler verilmesi öngörülüyordu. Grev boyunca yapılan konuşmalarda, söz konusu yasa tasarısının 1974 Nisan devriminin kazanımlarını yoketmeye yönelik bir işlev olduğu ve Portekiz emekçilerinin kendi haklarına yönelik bu tür bir saldırıyı boşa çıkarmak için elinden geleni yapacağı vurgulandı.*

• *İsrail, işgal altındaki arap topraklarını yasak bölge ilan etti. Yönetim tarafından yasaklanan İsrail Komünist Partisi'nin yayın organı El ittihat ile dayanışma sürüyor.*

İsrail hükümeti, işgal altındaki Gazze Şeridini ve Ürdün'ün Batı Yakasını üç gün için, yasak bölge ilan etti ve bu bölgelerde geceleri sokağa çıkma yasağı uygulanmasına geçti. Bu arada, Filistinlilerin yaşadıkları bölgelerdeki, İsrail askeri yığınağı da sürüyor. Son olarak 4 bin kişilik özel yetiştirilmiş bir kuvvet daha bölgeye sevkedildi.

Öteyandan, İsrail'li bir çok arap ve yahudi yazar, gazeteci, politikacı, hükümet tarafından yayını durdurulan İsrail KP organı El ittihat ile dayanışmalarını dile getirdiler.

• *"Anlamlı bir zirveden yana kadınlar" hareketi Sofya'da düzenledikleri toplantıda hazırladıkları bir belgeyi Varşova Anlaşması Örgütü'ne sundular. Sofya'da düzenlenen basın toplantısında belgenin dünyanın nükleer silahlardan arındırılmasına ilişkin görüşleri içerdiği ve aynı belgenin NATO'ya da sunulacağı açıklandı.*

"Anlamlı bir zirveden yana kadınlar" hareketinin kurucularından Margarita Papandreu basın toplantısında ayrıca Demokratik Almanya lideri Erich Honecker'in "nükleer silahlardan arındırılmış bölgeler üzerine uluslararası bir forum düzenlemesi girişimini olumlu karşıladıklarını ve desteklediklerini söyledi.

• *21 Mart Irkçılığa karşı mücadele gününde Güney Afrika'da yüzbinlerce siyah derili genel grev yaparak ırkçı rejimi protesto ettiler ve 28 yıl önce Sharpwill de yapılan katliamda ölen 69 kişiyi andılar. Güney Afrika'da politik içerikli grevlerin yapılmasının yasak olmasına rağmen genel greve siyah derililerin yüzde 90'ı katıldı.*

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Cuellar'da Güney Afrika'da ırkçı rejimin sürdürdüğü terörü kınadı.

1960 yılında 21 Mart günü ırkçı rejim katliamı sonucunda 69 siyah derilinin ölümü üzerine Birleşmiş Milletler bu günü "Irkçılığa karşı mücadele günü" olarak ilan etmişti. Öte yandan, 21 Mart Irkçılığa karşı mücadele günü dolayısıyla çeşitli kuruluşlar, örgütler, açıklamalar yayınladılar, toplantılar düzenlediler. Yapılan açıklamalarda ırkçı Güney Afrika rejimi ve Filistin halkına karşı hunharca baskılarını sürdüren İsrail yönetimi sert bir şekilde kınadılar. Tüm dünyada demokratik örgütler Güney Afrika'da ırkçılığa karşı mücadele eden 17 örgütün kapatılmasını protesto ettiler. Nelson Mandela'nın, tüm öteki politik tutukluların ve idama mahkum edilen "Sharpwill 6'lısının" serbest bırakılmasını istediler.

• *Afganistan'da 3 parti sol demokratik ittifak oluşturdular. İktidardaki Afganistan Demokratik Halk Partisi ile Afganistan Emekçileri Devrimci Örgütü ve Afganistan Emekçileri Örgütü Sol Demokratik İttifakın ortak platform belgesini hazırlayıp onayladılar. Ortak platform üç partinin de tamamen eşitliğini ve örgüt olarak bağımsızlığını öngörüyor. Üç partiden birer temsilciden oluşan Danışma Konseyi ittifakın en üst organını oluşturuyor. 3 Partinin ortak amaçları arasında ülkenin bağımsızlığının, egemenliğinin ve toprak bütünlüğünün savunulması, kardeş kavgasına son verilmesi yer alıyor.*

• *Güney Afrika Cephe Ülkelerinin Zambia'nın başkenti Lusaka'da yapılan zirve toplantısından sonra bir açıklama yayınlandı ve tüm ülkelerin ırkçı Güney Afrika rejimi ile ilişkilerini kesmesi istendi Angola, Mozambik, Zambia, Zimbab ve, Tanzania ve Botsvana liderlerinin yayınladıkları ortak açıklamada, Güney Afrika'daki felaketin ancak bu şekilde önlenebileceği vurgulandı. Güney Afrika Cephe ülkeleri liderleri aynı zamanda sorunun görüşmeler yoluyla çözülmesi bu amaçla yapılacak görüşmelere Angola, Küba, Güney Afrika ve Namibya Halk Örgütü SVAP'nun temsilcilerinin katılması gerektiğini belirttiler.*

• *Şili'nin en etkili sendikalarından Bakır İşçileri Sendikası Pinochet diktatörlüğü tarafından önümüzdeki yıl yapılacak devlet başkanlığı seçiminde diktatörlüğe "hayır" denmesi çağrısı yaptı. 25 bin üyeli Bakır İşçileri sendikasının kongresinde diktatörlüğün göstereceği adayların reddedilmesi istendi. Önümüzdeki yıl yapılacak seçimde Pinochet'in kendisinin aday olacağı tahmin ediliyor.*

Güvenlikli, Barışçı Bir Geleceği Örme Yolunda Yeni bir Tuğla

AKDENİZ BARIŞ ÖNERİLERİ

Yaşadığımız aylarda, yıllarda bile değil, insanlık düyamızın dört bir köşesinde iç içe geçmiş korku, acı ve umutla; çatışma ve uzlaşmalara; yeni tipte kırım silahları üretme ve silahsızlanma girişimlerine şahit oluyor. Aynı anda yeni bölgesel savaşlar ve çatışmalar ve yeryüzünde gerilimin azaltılması yolunda yeni olanaklarla karşı karşıya geliyoruz.

ABD emperyalizmi Orta-Amerika'da çatışma ve gerginliği körükleme girişimlerine hız veriyor; yaklaşık 8 yıldır devam eden İran-Irak savaşında sivil halka karşı kimyasal silahların kullanımı ile kırım yeni bir boyut alıyor; İsrail siyonizminin "gördüğün yer de vur emri" ile Filistin halkına karşı giriştiği saldırı devlet terörünün en uç noktasına ulaşıyor; askersel-sanayi kompleksi, emperyalizmin en saldırgan çevreleri "soğuk savaş" ortamını canlandırmaya çalışıyor.

Diğer yandan, INF anlaşmasının sonrasında dünyamızın bugününde ve geleceğinde sorumluluk duyan barış güçlerinin olanakları ve dağıldığı alan genişiyor. Sovetler Birliği ve sosyalist ülkelerin "silahsızlanmada ara tanımıyan" barış önerileri ve açık tutumları barış savaşımını güçlendiriyor. Ülkeler arası ikili ilişkilerin iyileştirilmesi, bölgeler arası gerginliğin azaltılması ve uluslararası ilişkilerin güven ve işbirliği temelinde güçlendirilmesi ve sonuç alıcı biçimde düzenlenmesinin yavaş yavaş da olsa örneklerini yaratan bir süreç gelişiyor. Kısacası, dünyamız karmaşık ve zorlu bir süreçten geçiyor.

AKDENİZ BARIŞ ÖNERİLERİ

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov Yugoslavya ziyareti sırasında Akdeniz'de gerilimin azaltılması için yeni barış önerilerini dünya kamuoyuna açıkladı. Açıklamanın hemen arkasından ilk olumlu yanıt Yunanistan hükümetinden geldi. Önerileri üç ana noktada toplanıyor. Birincisi, Akdeniz'de Amerikan ve Sovyet deniz gücünün 1 Temmuza kadar dondurulması ve daha sonradan bölgede askeri deniz gücünün üst sınırının belirlenmesi için çalışmalara başlanması. İkincisi, ABD ve Sovyetler Birliği'nin Akdeniz'de savaş gemilerinin yer değiştirmeleri durumunda ve manevralarıyla ilgili olarak bölge ülkelerine ve birbirlerini zamanında bilgilendirmeleri ve diğer ülkelerden gözlemci bulunmasının kabul edilmesi. Üçüncüsü, uluslararası deniz güvenliğinin düyada tüm bölgelerde sağlanması yolunda önlemler alınması.

"Akdeniz Barış Önerileri" uluslararası gerilimin azaltılması ve bölgede silahlanmanın sınırlandırılması yolunda yeni bir adım olanağını orataya koyuyor. 1 Temmuz'a kadar askeri deniz gücünün dondurulması ve üst sınırın belirlenmesi için daha sonradan çalışmalar başlatılması, bölgede sillahlanmanın sınırlandırılması için somut bir öneridir. Öneri, bölgede nükleer bir çatışma çıkmasını önleyebilecek bir mekanizmanın yaratılmasının önünü açıcı olabilir. Ayrıca, böyle bir mekanizmanın yaratılması içinde Akdeniz'de askersel gücün uluslararası denetiminin sağlanması olanağı önerilerin kapsamı dahilindedir. Ve önerilerin üçüncü ana noktası "uluslararası deniz güvenliğinin sağlanması yolunda önlemler alınması "kapsamlı bir uluslararası güvenlik sisteminin yaratılmasının başlangıç adımlarından biri olabilir.

AKDENİZ ÇATIŞMA ALANI DEĞİL, IŞBİRLİĞİ ALANI OLMALIDIR

Sovyetler Birliğinin yeni barış önerileri ile Akdeniz ve Avrupa halkların "Akdeniz çatışma alanı değil, işbirliği alanı olmalıdır" isteminin gerçekleşmesinin olanakları şimdi düne göre daha bir genişlemiştir. Akdeniz'in her türlü doğal zenginliğinin korunması, Akdeniz halklarının güven içinde yaşamasının yolunu açmak şimdi daha bir olanaklıdır. Akdeniz'in dünya ve bölge halkları için bir tehdit ve gerilim alanı, askeri-nükleer güç aktarma kanalı olarak kullanımını engellemek için bilinçli ve sorumlu çabalar şimdi düne göre daha bir ivedidir. İnsanlık tarihinin nice zengin değerini bağrında taşıyan Akdeniz, Barış Denizi olabilir.

Ülkemizde devrimci, sol güçler yıllardır Akdeniz'in ABD emperyalizminin ve militarist güçlerin çıkarları doğrultusunda silahlanma ve çatışma alanı haline getirilmesine karşı çıkmışlar; bölgede emperyalist ve gerici güçlerin yayılmacı, saldırgan politikalarına karşı kararlılıkla savaşmışlardır. Akdeniz sularında emperyalizmin çıkarlarının bekçisi 6. Filo'ya karşı devrimci-demokrat güçlerin binlik çıkışları, "6.Filo defol" eylemleri ülkemizde antiemperyalist savaşım geleneğinin sembolü olmuştur.

Bugün de barış ve demokrasi güçleri, bölgenin güvenliğini, bölge ülkelerinin güvenliğini güvence altına alacak ve bölgede işbirliği ve iyi komşuluk ilişkilerinin canlandırılmasını sağlayacak olan barış önerilerinin yaşama geçmesi için mücadelelerini arttırılmalıdır. SOL BIRLIK deklarasyonunda "Bugün uluslararası planda en önemli devrimci görev, insanlığı nükleer bir savaştan yok olma tehlikesiyle karşı karşıya getiren emperyalist çevrelere karşı barış mücadelesini yükseltmektir" denildiği gibi, geniş güçlerin birlikte çabaları ile tehlikeli gidişe dur demek şimdi düne göre daha olanaklıdır. "Akdeniz Barış Önerileri" ile, geleceğin güvenlikli ve barışçı dünyasını örme mücadelesinde yeni bir tuğla barış ve demokrasi güçlerinin ellerindedir.

DEMOKRASİ KAZANACAK

Baştarafı 1. sayfada

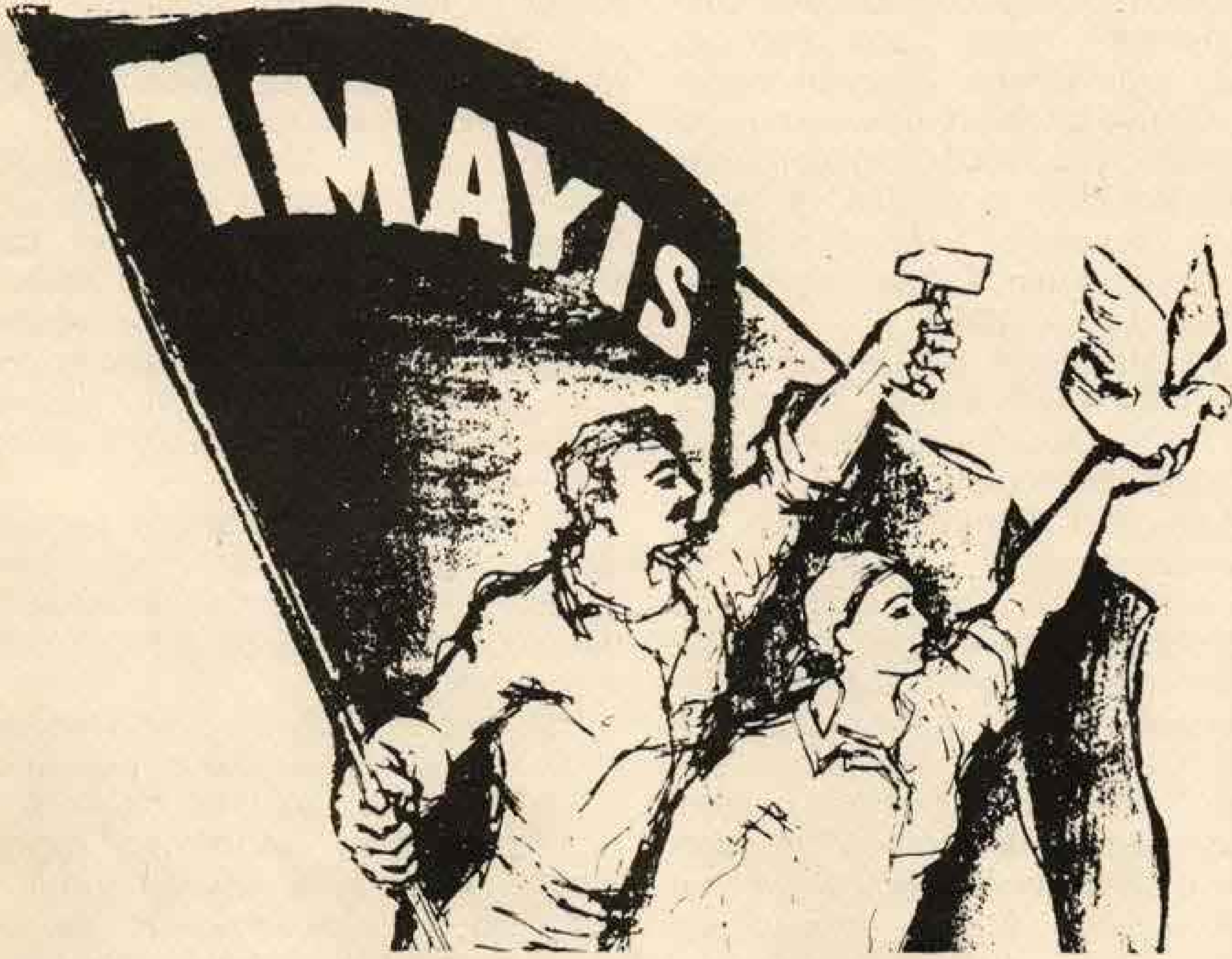
bir anda kitap yakmak, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki yasakları savunmak başkan ne anlama gelebilir.

Pankart astıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 5 Kürt genç kızını bekaret muayenesinden geçirenler Türkiye'ye diktatörlük rejimini layık görenlerdir. Bu ayıbın üstü hangi yalan ve demogojiyle örtülebilecektir. Bu ülkede demokrasi olduğu iddiasını sürdürenler, çağ dışı ayıpların hesabını vermek zorundadırlar.

Halklarımızın özlemi demokrasidir. Tek başına bu, demokrasi düşmanlarını korkutan güçtür. Toplumda giderek gelişen demokrasi bilinci bu gücü harekete geçirecek, demokrasi tırnakla kazınıp alınacaktır.

Şimdiden hareketlenen işçiler, emekçiler, aydınlar, gençler bu yolun zorlu mücadeleler gerektiren taşlarını döşüyorlar

SOL BİRLİK

1 MAYIS 1988'de.

Baştarafı 1. sayfada

1 Mayıs 1988'de de işçi sınıfı demokrasi ve barış istemini yükseltecek, 1 Mayıs üzerindeki yasağa karşın her yolla, tüm baskıla karşın sönmeyen 1 Mayıs geleneğini yaşatacaktır.

1 Mayıs'ın söndürülemeyen kızıl karanfili, bu 1 Mayıs'ta da açacak, işçi sınıfı emeğin bayrağını yine yükseltecektir.

Işçi sınıfımız büyük emek dünyasının bir parçası olarak emeğin bayramını yine kutlayacak, BIRLIK, MÜCADELE, DAYANIŞMA diyecektir.

1 Mayıs 1988'de;

Kötüleşen yaşam koşulları, hayat pahalılığı ve zamlara karşı ücret artışı için,

İşten atılmalara, baskılara karşı sendikal özgürlük, kısıntısız grev hakkı için,

1 Mayıs üzerindeki yasağa karşı 1 Mayıs'ta ücretli tatil ve özgür gösteri hakkı için,

Baskı ve işkencelere karşı insan haklarının eksiksiz uygulanması için,

Iş, ekmek, özgürlük için,

Demokrasi ve barış için,

emeğin bayrağı yine yükselecektir.

Yaşasın 1 Mayıs, işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü.

Afganistan ile Pakistan Arasında...

Baştarafı 1. sayfada

ğunu açıkladı.

Afganistan'la Pakistan arasında anlaşmanın imzalanmasından önce SBKP MK Genel Sekreteri M. Gorbaçov ve Afganistan Devlet Başkanı ve Afganistan Demokratik Halk Partisi MK Genel Sekreteri Necibullah'ın Taşkent'te görüşmelerinin ardından ortak bir deklarasyon yayınlandı. Sovyet askeri biriklerinin 15 Mayıs'tan itibaren 9 ay içinde Afganistan'dan geri çekileceğini öngören deklarasyonda, Afganistan ile Sovyetler Birliği arasındaki tarihsel ilişkilere, bağlara dikkat çekilirken, bundan sonra da iki ülke arasında karşılıklı işbirliği, dostluk ve dayanışma temelinde ilişkilerin devam edeceği ifade edildi. Ortak deklarasyonda ayrıca Sovyetler Birliği'nin, Afganistan'ın bağımsız, bağlantısız ve tarafsız bir devlet olarak, ekonomide ise, çeşitli normları uygulamayı hedefleyen bir politika izlemesinin desteklediği vurgulanıyor.

Afganistan ile Pakistan arasındaki ikili ilişkilerin ilkeleri, dış müdahale ve karışma olmaksızın düzenleyen anlaşma iki tarafa da yükümlü lükler getiriyor. Anlaşmaya göre Pakistan, kendi toprakları üzerinde, özellikle Afganistan sınırı yakınlarında kurulu olan Kabil hükümetine karşı silahlı mücadele sürdüren Afganlı Mücahitlere ait eğitim kamplarını ve lojistik destek aldıkları noktaları kaldırmayı güvence ediyor. Afganistan ise, başta Pakistan'da olmak üzere, diğer ülkelerde yaşayan Afganlı mültecilerin ülkeye özgürce geri dönüşlerinin ve yurttaşlık haklarının tanınmasının koşullarını sağlamayı garanti ediyor. SSCB ve ABD ise bu anlaşmanın yaşama geçmesi ve Afganlı mültecilerin geri dönüşünde garantör devlet olarak anlaşmayı imzaladılar. Garantörlüğün yanısıra, anlaşmanın en önemli maddesi olan Sovyet askeri birliklerinin geri çekilmesini öngören madde ile Sovyetler Birliği de yükümlülük altına giriyor. Buna göre, 15 Mayıs'tan başlamak üzere 115 bin askerden oluşan Sovyet birlikleri 9 ay içinde Afganistan'dan çekilecekler. Planlamaya göre Sovyet birliklerinin yüzde 50'si ilk üç ay içinde Afganistan'dan çekilmiş olacak.

Sovyetler Birliği'nin özellikle SBKP MK 27. Kongre sonrasında uluslararası ilişkilerde ve bölgesel sorunların çözümünde diyalog, karşılıklı görüşmeler ve anlaşmayı öngören yeni yaklaşımının büyük rol oynadığı anlaşma bütün dünyada olumlu yankılara neden oldu. Ancak Mart ayı başlarında Peşavar'da bir "koalisyon hükümeti" kurduklarını açıklayan Afganlı mücahitler anlaşmayı tanımadıklarını, savaşa devam edeceklerini açıkladılar.

Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin izlediği ulusal uzlaşma politikası, yıllardır sürmekte olan kardeş kavgasına son vermeyi amaçlıyor. Bu nedenle kurulan ulusal uzlaşma komisyonunun silahlı mücadele sürdüren gruplarla başlattığı görüşmeler sonucu 14 grupla anlaşma sağlandı. Ayrıca muhalefetten 4 parti de önümüzdeki günlerde yapılacak olan yeni seçimlere katılıyor. Afganistan hükümeti yurtdışındaki Afganlı mültecilerin özgürce dönüş hakkı ve politik yaşama katılma hakkı için koşulları hazırlamada uzlaşmacı tutumunu sürdürüyor. Bu bağlamda bölgede sorunun çözümü için anlaşmayı imzalayan bütün tarafların yükümlendikleri sorumlulukları ve görevleri yerine getirmeleri gerekiyor.

SAKARYA ve ADANA'DA İŞÇİLERİN...

Baştarafı 1. sayfada

lığını, zamları ve hükümetin işçi düşmanı politikasını protesto eden işçilerin Adapazarı'ndaki yürüyüş ve mitingine halktan ve esnaftan da geniş katılım oldu.

Mitingde, hükümetin işçi düşmanı politikasını protesto eden ve sendikal baskılara karşı çıkan Türk Iş Genel Başkanı Şevket Yılmaz şöyle konuştu: "Işçinin, memurun, dar ve sabit gelirlinin hakkını vermemek mayındır. Işçinin, memurun temel hak ve özgürlüklerini tanımamak, insanları aileleri ile birlikte sefalete mahkum etmek mayındır. Ya yol açılacak, ya da patlasada patlamasa da hak yolunu, özgürlük yolunu bizler, işçiler açacağız, tertemiz edeceğiz. "Bu gidişe boyun eğmeyeceklerini de ifade eden Şevket Yılmaz. "Haysiyetimizin ayaklar altına alınmasına seyirci kalabilir miyiz. Elbette boyun eğmeyiz. Eğmeyeceğiz" dedi.

Türk Iş'in Adana mitingine ise 40 bini aşkın emekçi katıldı. Kadınların boş file ve tencerelerle yürüyerek çoşkulu sloganlar attıkları mitingde "Ekmek, barış özgürlük istiyoruz", "Birliğimiz gücümüzdür", "Mücadele kazanana kadar sürecektir", yazılı pankartlar taşındı. 3 bine yakın polisin görevli olduğu mitingde 33 kişi gözaltına alınırken, işçiler mitinge yönelik polis baskısını da protesto ettiler. Adana'daki işçi mitingine de halk etkin destek gösterdi.

Üzerinde bir kaç gram et kalmış kemikleri alıp çocuklarına çorba yapan insanlarımız var. Siyasal iktidar hala bu yoksul halktan ne koparabileceğinin hesabını yapıyor" diyen Şevket Yılmaz, mitingde yaptığı konuşmada sözlerini şöyle sürdürdü: "Pahalılığı protesto etmek, işçinin memurun, köylülün bu pahalılık altında inim inim inlediğini söylemek, anayasa ve çalışma hayatındaki anti demokratik hükümlerin değişmesini istemek siyaset ise siyaset yapmaya devam edeceğiz. Ağır geçim koşulları altında ezilenlerin haklarını korumak için her yoldan mücadele etmek ve siyaset yapmaya devam edeceğiz. Altınterimiz için çocuklarımızın ailelerimizin nafakası için, temel haklarımız için, demokrasi için el ele, omuz omuza mücadeleye devam."

Öte yandan Türk-Iş'in eylemleri kamuoyundan da destek buluyor. SHP Genel Başkanı Erdal Inönü, Türk Iş'in eylemlerini desteklediklerini ve destekleyeceklerini belirterek. "Toplumda direnmeyi desteklemek görevimizdir" dedi

Açık ki, yitirdikleri hakları geri alabilmek, yaşam koşullarını iyileştirebilmek için, işçi ve emekçilerin hakları için her yolla harekete geçmekten başka bir seçenekleri kalmıyor. Şimdi, işçiler ve sendikaları toplusözleşme görüşmelerinde tekelci patronların ve kamu işveren sendikalarının dayattığı açlık ücretlerine karşı direniyorlar. Enflasyonun bu yıl sonunda yüzde 100'e varacağı hesaplanıyor. Buna karşın toplusözleşme görüşmelerinde enflasyon artışının daha altında ücret zamları dayatılıyor. Sendikalar ardarda grev kararları alıyorlar.

Petorl Iş ve Laspetkim Iş sendikalarının 12 işyerinde 5 bin işçi adına aldığı grev kararının ardından, Türk Iş'e bağlı Çimse Iş Sendikası da 5 çimento fabrikasında grev kararı almış bulunuyor. Binlerce işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmelerinin de uyuşmazlıkla bitmesi ve grev kararı alınması bekleniyor. Türk Iş üyesi işçiler, aynı döneme raslayan grev kararlarının aynı anda birlik uygulanmasını, greve ortak ve yığınsal çıkışı öneriyorlar.

Yine "bir çok fabrika ve işyerinde işçiler, işten atılmalara, keyfi uygulamalara, sendikal baskılara karşı yemek boykotu, iş yavaşlatma gibi eylemlere başvuruyorlar. Geçtiğimiz aylarda 50'bine yakın işçi bu tür eylemlerde yer alı. Artık yitirilen haklarını geri almak isteyen, iş, ekmek ve özgürlük isteyen emekçiler her yolla haklarını talep ediyor, seslerini yükseltiyorlar.

Türk-Iş de yeni eylemlere hazırlanıyor. Gündemde Mayıs ayı içinde ülke çapında aynı anda bir çok il ve ilçede yürüyüş ve mitingler var. Ardından Mayıs ayı sonunda Istanbul mitingi gündeme gelecek. Türk-Iş üyesi ve diğer sendikalara üye işçiler, kötüleşen yaşam koşullarına karşı gerçek ücret artışları için, sendikal hak ve özgürlükler için seslerini yükseltecekleri bu eylemlere şimdiden hazırlanıyorlar.

Işçi sınıfı demokrasi mücadelesinde cesur ve kararlı yerini alıyor. Bu yanıyla o, tüm demokrasi güçlerine umut ve harekete geçme azmi taşıyor. Iş, ekmek, özgürlük için, barış ve demokrasi için saflar biraz daha sıklaşıyor.

Devrimci, sol güçler ekmek, barış özgürlük için mücadele veren her güce olduğu gibi işçi ve emekçilerin her türlü eylemine de elinden gelen desteği veriyor. Tüm barış ve demokrasi güçlerini de işçi hareketi ile dayanışmayı güçlendirmeye, demokrasi mücadelesini yükseltmeye çağırıyor.

Türkiye'de İnsan Hakları...

Baştarafı 1. sayfada

varlığından söz etmek her zamankinden de daha anlamsız oluyor. İnsan hakları ihlalleri sorunu ülkenin başgündem maddelerinden biri olmaya devam ediyor.

Sözde, işkence ve kötü muamaleye karşı uluslararası sözleşmeleri imze atan bu yönetim, bu alanda çağdışı uygulamaları sürdürüyor. Geçtiğimiz günlerde, pankart astıkları iddiasıyla Diyarbakır'da gözaltına alınan Dicle Üniversitesi'nde 25 öğrenci işkence görürken, bunlardan 5 Kürt genç kızı da "kızlık muayenesi"nden geçirildi. Hiç bir insan hakları kuralına uymayacak bu uygulamayı, SHP Milletvekillerinin sorusu üzerine Diyarbakır Valisi "Normal bir uygulama" olarak niteledi. Demokratik gelenelere sahip ülkelerde böylesi bir uygulama ne kadar "anormal" karşılanıyor ise, bizde, özellikle Türkiye Kürdistanı'nda bu tür uygulamalar o kadar "normal" süregidiyor. Onlar, ulusal baskı ve zulüm ortamında bir Kürt kadınına "cinsel temas kontrolü" yaparken de, o kadar "normal" davranmışlardı. Aslında, "normal olan" T.Kürdistanı'nda çağdışı baskıların, insan haklarını kabaca çiğnemenin sürüp gidiyor olmasıydı.

Bu uygulamalar, basın, kültür, sanat yaşamına en kaba müdahalelerle sürüyor. Kimi zaman yüksek oranlı kağıt zamlarıyla ekonomik baskı biçiminde, daha da çok kitap yakma, kitap toplatma, sansür gibi uygulamalarda bu baskılar gündemden inmiyor. Ancak, toplumsal yaşamın her alanını kapsayan baskı, müdahale, ve yasaklar zinciri kültür ve sanat yaşamında da artan bir tepkiyle karşılanıyor.

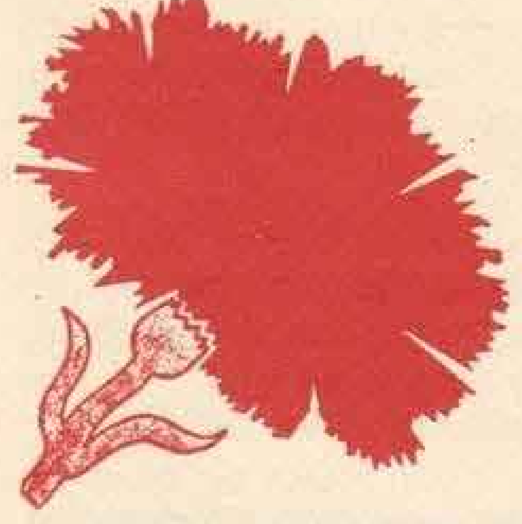
Duygu Asena'nın 40 baskı yapan ve 200 bin'in üzerinde satılan kitabının Başbakanlık Muzır Kurulu tarafından yasaklanması son gelişme oldu. Binlerce kitap ve derginin SEKA fırınlarında gürül gürül yakıldığı bu ülkede bunun ne anlama geldiğini, kitabı yayınlayan Afa Yayınları'nın sahibi Atıl Ant şöyle özetliyordu: "Çag atlama, Muzır Kurulu kurmak, kitap yasaklamak, kitap imha etmek, filmler yasaklamakla gerçekleşmez. Türkiye'nin demokratik bir toplum olması amaçlanıyorsa, basına ve kültüre saçma sapan yasaklar getirmekten vazgeçilmelidir. Demokrasiyle yasakçılık bağdaşmaz."

Söz konusu yasaklar uluslararası platformla taşındığında rejimin insan hakları düşmanı yüzü pek çarpıcı biçimde ortaya çıkıyor. Uluslararası Istanbul Sinema Günlerinde yeralacak filmlerden dördü kesilir ve birinin gösterimine izin verilmezken, Denetleme Kurulu Başkanı, Turizm ve tanıtma Bakanlığı temsilcisi Ülker Yeğin, "Türkiye adına karar verdiğini" söylüyor ve "Bu kararda oldukça huzurluyum" diyordu. Ama bu gelişme karşısında "huzursuz" olanlar da vardı. Film şenliğinde Juri Başkanı olan, ünlü yönetmen Elia Kazan, "Hiç bir ülkede bu güne kadar sansüre karşılaşmadık. Bu engelleme çağdışıdır" diyor ve Yılmaz Güney üzerindeki yasaklara da karşı çıkıyordu.

Sinema Günlerinde yasaklanan filmlerden "Su da Yanar"ın sanatçıları da durumu aktif biçimde protesto ettiler. Filmin gösterilecegi sinemada birbirlidi okuyan Tarık Akan, Ali Özgentürk ve Işıl Özgentürk, "Filmler yasaklanıyor, kitaplar yakılıyor. Yarın ne olacak hiç birimiz bilmiyoruz. Bütün bu baskılar, yasaklamalar Türkiye'de yaratıcılığı, özgürlüğü geriye götürmeye neden olmaktadır" dediler. Yasaklamalara karşı uygarlığı ve demokrasiyi savunan herkese görev düştüğüne de değinen sanatçılar sözlerini şöyle bitirdiler: "Su da Yanar'ın sanatçıları olarak, uygar, demokratik, filmlerin yasaklanmadığı ortamlara demokrasi için verilecek mücadelelerle varılacağına inanıyoruz." Film izlemek için sinema salonunda bulunan izleyiciler de, bu inancı paylaştıklarını anlamlı bir protestoyla gösterdiler ve sinema salonunu terkettiler.

Kültür ve sanat yaşamındaki bu gelişmeler dahi, demokrasi ve insan haklarının varlığına ilişkin tüm iddiaları temelsiz bırakmaya yetiyor. Açık ki, bu rejim halkı kültürsüzlüğe, çağdışı yaşam koşullarına mahkum etmiştir. Söz konusu başkaldırı ve protestolar ise, bu baskı ve politikalara hiç de boyun eğilmeyeceğini gösteriyor. Gelişmelerin de gösterdiği gibi, hiç bir toplumsal güç rejimin çizdiği sınırlara bağlı kalmayacak, insan hakları ve demokrasi istemini yükseltecektir.

1 Mayıs'a vurulan zincir kırılacaktır

1886'da Amerika'da Şikago işçileri 8 saatlik işgünü için mücadele bayrağını açtılar. İşçilerin direnişi Amerikan burjuvazisinin sert tepkisiyle karşılaştı. Direnen işçilere polis birlikleri saldırdı.

8 saatlik işgünü ve çalışma koşullarının düzeltilmesi amacıyla başlatılan bu ilk mücadele, kanlı bir şekilde bastırıldı. Dört işçi önderi (Parsons, Fischer, Engel ve Spies) burjuvazi tarafından asıldılar. Ama burjuvazi yükselen mücadeleyi durduramadı. Amerika'da Şikago işçilerinin başlattıkları bu mücadele, dalga dalga dünyanın her yanına yayıldı.

1889 yılında toplanan II. Enternasyonal Paris Kongresi, 1 Mayıs'ı tüm ülkelerin işçilerinin birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak kabul etti. O günden beri dünyanın tüm ülkelerindeki işçiler ülkelerinin konumuna göre 1 Mayıs'ı kutlarlar.

Türkiye burjuvazisi tüm tarihi boyunca 1 Mayıs'a karşı durmuş, yasaklamalarla ve terörle engellemeye çalışmıştır. Tarihi boyunca burjuvazinin 1 Mayıs korkusu hiç değişmemiştir.

1923'te 1 Mayıs İstanbul, Ankara, İzmir ve Adapazarı'nda kutlandı. 1924'te TC hükümeti 1 Mayıs'a kısıtlamalar getirdi.

1925'te 1 Mayıs yasaklandı. 1 Mayıs için bildiri çıkardıkları gerekçesiyle ilerici çevrelerde geniş tutuklamalar yapıldı.

1 Mayıs 1976'da 51 yıl sonra Türkiye işçi sınıfı İstanbul Taksim alanında 1 Mayıs'ı kutlamaya çıktı. 51 yıllık 1 Mayıs yasağının kırılmasına öncülük eden DİSK, böylece Türkiye işçi sınıfı tarihindeki onurlu yerini alıyordu. 1 Mayıs 1977'de Taksim alanında bu sefer 600 bin emekçi toplandı. Burjuvazi 1 Mayıs korkusunu bu defa terörle gösterdi. Bir provakasyon sonucu polisin de ateş açmasıyla 36 kişi öldü, 280 kişi de yaralandı. Burjuvazi katilleri değil de 1 Mayıs alanında yakalayabildiği emekçileri olayların sorumlusu olarak gösterip idama kadar varan cezalar istedi. Oysa olayın gerçek sorumluları, katiller halen serbest dolaşmaktadırlar.

1 Mayıs 1978'de artık 1 Mayıs alanı olarak anılan Taksim'de yine yüzbinlerce emekçi tüm engelleme çabalarına rağmen 1 Mayıs'ı kutladı.

1979 ve 1980'de 1 Mayıs kutlamalarına kısıtlamalar getirildi, yine tutuklamalar yapıldı, ama Türkiye işçi sınıfı ve Kürt halkı eski durumda değildi artık. 1 Mayıs hem legal olarak, hem de değişik şekillerde yasaklamalar aşılarak, burjuvazinin yasak kararları aşılarak kutlandı. Türkiye işçi sınıfı artık yasak tanımıyor, kendi bayramını her türlü engele rağmen yolunu açarak kendisi kutluyordu.

Türkiye burjuvazisinin 1 Mayıs'tan tarihsel korkusunu Cunta da bozmadı. İşbaşına gelir gelmez 1 Mayıs'ı yasakladı. Bununla da yetinmedi, önceki iktidarlardan farklı olarak onun "Bahar Bayramı" da olmadığını ilan etti. Öte yandan 51 yıllık 1 Mayıs yasağının kaldırılmasına önderlik eden DİSK yöneticileri idamla yargılandılar. "Suç"larından biri de 1 Mayıs gösterilerini düzenlemekti. Cunta böylece onların şahsında her 1 Mayıs'ta yüzbinlerle sokağa dökülen Türkiye işçi sınıfını ve Kürt halkını yargıladı.

12 Eylül Cuntası 1 Mayıs'ı yasakladı. Şu anda kitlesel kutlamalar yapılamıyor, ama bu hiçbir şey yapılamıyor anlamına gelmiyor. Fabrikalarda işçiler, ağır baskılar altında bile, 1 Mayıs'ı ortama uygun, belki gösterişsiz, fakat anlamlı bir şekilde kutluyorlar.

1988 1 Mayıs'ının da anlamlı bir şekilde kutlanmasına kimse engel olamayacaktır.

"1 Mayıs'ı kutlayacağız"

Çeşitli sendikalar, bu seneki 1 Mayıs kutlamalarına ilişkin çalışmalara başladılar. Aralarında Türk-İş'e bağlı sendikaların da bulunduğu bir grup sendika tarafından, İstanbul'da 1 Mayıs mitingi için Valiliğe izin başvurusunda bulunuldu. Başvuruyu yapan Tertip Komitesi şu kişilerden oluşuyor: Mustafa Çavdar (*Petrol-İş Gen. Yönetim Sekreteri*), Nevzat Yazgan (*T.Deri-İş Genel Sekreteri*), Mehmet Çapar (*Otomobil-İş Gen.Bşk. Yardımcısı*), M Ali Eygit (*BANKS Genel Mali Sekreteri*), Sabri Topçu (*TÜMTİS Teşkilat Sekreteri*), Aziz Çelik (*Kristal—İş Eğt.-Müd.*), Ülkü Oğuzer (*Otomobil-İş ve Kristal-İş Avukatı*), Hacer Tuna (*Petrol-İş Avukatı*), Ergin Cinmen (*Avukat*). Gazetemiz baskıya girerken, başvurunun İstanbul Valiliğince reddedildiği açıklandı.

Tertip Komitesi tarafından 14 Nisan tarihinde yapılan ve "1 Mayıs'ı Kutlayacağız" başlığını taşıyan basın açıklamasını aşağıda yayınlıyoruz:

«Sendikalar olarak, işçi sınıfının "uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü" 1 Mayıs İşçi Bayramını kutlamak üzere yasal girişimde bulunduk.

Bilindiği gibi 1 Mayıs tüm dünyada işçi sınıfının bayramıdır.

İşçi sınıfının "8 saatlik işgünü" için verdiği mücadelenin simgesi olan 1 Mayıs farklı sistemlere sahip yüzlerce ülkede sendikaların öncülüğünde kutlanıyor. Çeşitli uluslardan milyonlarca işçi, emekçi 1 Mayıs günü biraraya gelerek ortak demokratik taleplerini dile getiriyorlar. Bu istemler etrefında birleşiyor ve gerçekleşmesi uğrunda mücadeleyi yükseltiyorlar.

1 Mayıs, anlayışları farklı da olsa çeşitli uluslararası kuruluşlar tarafından, hatta hükümetler tarafından sahip çıkılan bir gündür. Ülkemizin de üyesi bulunduğu Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'ne bağlı tüm ülkelerde kutlanmakta. Türk-İş'in de üyesi bulunduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) ve Avrupa Sendikalar Konfederasyonu (ETUC) ile Dünya Sendikalar Federasyonu (WFTU) tarafından 1 Mayıs, işçilerin birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak kabul edilmekte ve katılınması için çağrıda bulunulmaktadır.

Fransa'dan Panama'ya, F.Almanya'dan Yunanistan'a, Sovyetler Birliği'nden Kongo'ya, İngiltere'den Japonya'ya, Cezayir'den Tunus'a, İtalya'dan Kenya'ya, Macaristan'dan İsveç'e kutlanan 1 Mayıs ülkemizde de kutlanmalıdır.

Ülkemizde 1 Mayıs'ı kutlamanın önünde yasal bir engel yoktur. Ancak 1 Mayıs üzerinde fiili bir "yasak" ve "baskı" vardır. İşte bu girişimimizin amacı 1 Mayıs üzerine konan bu keyfi engelleri kaldırmaktır. Bu keyfi engellerin kaldırılması, temel hak ve özgürlükler için verdiğimiz mücadelede önemli bir basamak olacaktır.

Biz aşağıda adları sıralanan sendikalar; 1 Mayıs'a, 1 Mayıs geleneğine sahip çıkıyor ve 1 Mayıs İşçi Bayramı'nı Sultanahmet Meydanı'nda bir mitingle kutlamak istiyoruz.

Bu amaçla "1 Mayıs İşçi Bayramı" mitingine izin için Valilik Makamına başvuruyor Türk-İş'lisi, Hak-İş'lisi, bağımsızı ile tüm sendikaları, sendikasız işçileri, emekçi halkımızı, demokratik kurum ve kuruluşları, meslek örgütlerini, demokrasiden yana tüm güçleri, 1 Mayıs bayramını kutlama hazırlıklarına katılmaya çağırıyoruz.»

Irak Kürdistanı'ndaki katliam lanetlendi

İSVEÇ

Katliamın duyulmasından sonra çok sayıda Kürdistanlı örgüt temsilcileri biraraya gelerek eylem kararı aldılar.

24 Mart günü, 300 cıvarında kişi topluca İsveç parlamentosuna gitti. İsveç'in bu insanlık dışı katliam karşısında sessiz kalmaması isteminde bulundu. Daha sonra Dışişleri Bakanlığı ziyaret edildi. Dışişleri Bakanı'na vekalet etmekte olan Dış Ticaret Bakanı'na aynı istemler sözlü olarak iletildi. Bakan, konu üzerinde hükümet olarak hassasiyetle duracaklarını ve toplantı halinde bulunan İskandinav Ülkeleri Dışişleri Bakanları toplantısına götüreceklerine dair söz verdi. Ayrıca Kızılhaç ve "**Reda Barnen**" (Çocukları Koruma) adlı örgütler de ziyaret edildi. Her iki örgüt yaptıkları açıklamada, Kürt halkına yönelik bu katliamdan büyük üzüntü duyduklarını, ellerinden gelen çabayı esirgemiyeceklerini belirttiler.

26 Mart tarihinde ise Stockholm'de 2 binin üzerinde kitlenin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Yürüyüşçüler, Irak Büyükelçiliği önünde katledilenler için saygı duruşunda bulunarak, Irak bayrağını ateşe verdiler. Yürüyüş, İsveç'teki parti ve demokratik örgütlerden büyük destek gördü.

HOLLANDA

24 Mart 1988'de, Hollanda'nın Den Haag kentinde 600 dolayında bir kitle, Irak Kürdistanı'ndaki katliamı protesto için bir yürüyüş düzenlediler. Yürüyüşçüler, Hollanda Parlamentosu'na giderek, Hıristiyan Demokrat Parti'den iki milletvekili ile görüştüler. Milletvekileri Van Vlyaen ve De Hoop Scheffer, yaptıkları açıklamada katliamı ve kimyasal silah kulanımını kınadılar. Daha sonra Irak büyükelçiliği önünde katledilenler için 5 dakikalık saygı duruşundan bulunuldu, elçiliğe kınama metni verildi. Ayrıca Saddam'ın bir maketi yakıldı.

Yine Hollanda'nın Arneheim kentinde, 26 Mart günü, 200'ün üzerinde bir kitle, Irak'a kimyasal silah yapımı için malzeme veren "Meleheimie" firmasının önünde protesto eyleminde bulundular.

İNGİLTERE

22.3.1988 günü, Birleşmiş Milletler Örgütü'nün Londra binası önünde bir gösteri düzenlendi. BM'den bir kişiyle görüşülerek; BM'nin Irak'a karşı ciddi önlemler almasını, Kürdistan'a acil olarak tıbbi bir ekibin gönderilmesi istendi. Bunu Fransız Havayollarının binasının işgali izledi.

27 Mart günü kutlanan Newroz gecesinden sonra, yüzlerce kişi, ellerinde yakılı mumlarla ABD Konsolosluğuna 2,5 saat süren bir protesto yürüyüşü düzenlediler. Mumlar sabah 10'a kadar yakılı tutuldu..

DANİMARKA

Irak Kürdistanı'ndaki katliamın duyulmasından sonra Kürdistanlı örgütler, açıklama yaptılar ve Danimarka parlamentosundaki birçok parti ve milletvekilini ziyaret ederek kendilerine bilgi ve belgeler verildi. 25 Mart günü ise, Kürt örgütleri Kopenhag'da 400 kişinin katıldığı bir yürüyüş düzenlediler.

FEDERAL ALMANYA

Kürdistan'ın değişik parçalarından 18 Kürt örgütü "**Kimyasal Silahlara Karşı Komite**" oluşturup, Almanca bir bildiri çıkarttılar. Bildiride F. Alman tekellerinin katliamdaki rolü açıklanırken, komuoyu gelişmeler hakından bilgilendirildi.

Batı Berlin ve F. Almanya'nın Köln, Bonn, Münih, Nürnberg, Hamburg, Bremen gibi birçok kentinde çok sayıda demokratik kuruluşun binaları, gazete idarehaneleri geçici olarak işgal edildi.

9 Nisan tarihinde Bonn'da 2000'i aşkın kişinin katıldığı bir miting düzenlendi. Mitingte, Almanca ve Kürtçe olarak yapılan konuşmalarda, Irak'ın Kürdistan'da gerçekleştirdiği katliam ve bu katliamda kulanılan kimyasal silahların üretiminde yardımcı olan Alman tekelleri protesto edildi. Hükümetten suçluların cezalandırılması talep edildi. Mitinge, birçok parti ve uluslararası kuruluş dayanışma mesajı gönderdi. Yeşiller adına bir konuşma yapıldı.

Komite ayrıca bir mektupla parti, sendika, tanınmış kişi ve kuruluşlara başvurarak, Kürt halkına karşı işlenen bu vahşette karşı duyarlı olmalarını ve yardımda bulunmalarını istendi.

Kürt Halkının Geleneksel Bayramı Newroz Kitlesel Bir Şekilde Kutlandı

Kürt halkının geleneksel bayramı Newroz, Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde coşkulu bir şekilde kutlandı.

Federal Almanya'nın Bremen, Hamburg, Duisburg ve Nürnberg kentleriyle, Batı Berlin'de 13 bin cıvarında Kürt, Türk, Alman ve diğer uluslardan emekçiler, aydınlar, F. Almanya Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu KOMKAR'ın düzenlediği Newrozlara katıldılar. Kitleler, her gecede Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda Evren-Özal rejiminin Kürt ve Türk halklarına uyguladığı baskıyı, terörü, işkenceleri lanetlediler. Faşist rejime olan nefretlerini dile getirdiler.

Gecelerde zengin bir politik ve kültürel program sunuldu. Bu yılki Newrozlara tanınmış iki sanatçı; Sovyetler Birliği'nden **Aramê Tigran** ile Türkiye'den **Rahmi Saltuk** konuk olarak katıldılar. Sovyetler Birliği'nden bir sanatçının ilk kez Kürdistanlı göçmen bir örgütün düzenlediği Newroz gecelerine katılması kutlamaları renklendirirken; Evren-Özal rejiminin tüm yasak ve engellemelerine rağmen Rahmi Saltuk'un Türkiye'den Newrozlara katılmak için yurt dışına çıkması da, kutlamalara ayrı bir anlam kazandırdı.

Bu iki sanatçının yanı sıra, ozan **Şıvan Perwer, Emekçi, Baran, Seydo** da Newroz programlarında yer alan sanatçılardı.

Newroz gecelerine başta Alman Komünist Partisi'nden olmak üzere, çeşitli parti ve demokratik örgütlerden temsilciler, ya bizzat katılarak, veya mesaj göndererek Kürt halkıyla, KOMKAR'la dayanışma içinde olduklarını gösterdiler.

Diğer yandan **IUS** (Uluslararası Öğrenciler Birliği), Newroz'dan dolayı 21 Mart'ı "**Kürt Halkı ve Öğrencileriyle Dayanışma Günü**" olarak ilan etti ve bunun için bir afiş çıkardı.